

**„Egy jogállamban a fegyelmi rendszer nem téríthető el a jogszabály szerinti céljától”
C-817/21. R. I. kontra Inspectia Judiciară, N. L. (indítvány)**

*Fejér Megyei Regionális Fegyelmi Bizottság
Fegyelmi Tanácsa
2890 Tata, Agostyáni út 13.*

3-2023F-1.

*Dr. Nemes Andrea
Elnök*

r é s z é r e

Tisztelt Elnök Asszony!

A 2023. május 22. napján kelt értesítésükre az alábbiakban tudok objektív válaszokat megfogalmazni:

[1] Az eljárás unfair jellege:

A korábbi fegyelmi tárgyaláson megjelentem, és nem miattam kellett azt elhalasztani. Hovatovább, a halasztás jelentős érdeksérelmet okozott számomra, ugyanis elment egy egész napom a tatai megjelenésre, 5 órát autóztam, és ügyvédi munkámat nem tudtam elvégezni.

2023. március 23. napján pontosan tudtam, hogy május 30. napján van egy törvényszéki tárgyalásom, ám ez senkit nem érdekelt, ugyanis az április utolsó hetében megvalósult Európai Bizottság előtti eljárásom volt fókuszban. Kértem, hogy adjanak meg későbbi időpontra tárgyalási határnapot, de a fegyelmi bizottság ezt nem tette meg, holott lehetősége volt erre.

Miként Önök is ügyvédek, és mindenkinek vannak kitűzött tárgyalásai, a kollegialitás legapróbb részlete az, hogy egymás hivatásbéli kötelezettségére figyelemmel vagyunk.

A fegyelmi tanács az idézést 2023. május 9. napi keltezéssel adta ki, így kértem a törvényszéki tárgyalás elhalasztását a 4. munkanapon. Ennél gyorsabb reagálás tőlem nem elvárható. Ha a törvényszék figyelembe veszi kamarai kötöttségemet, akkor semmi baj nincsen, de az a tanács, mely törvénykezési gyakorlata az EUB

ítéletek alapján eddig is egészében volt irányelvvel ellentétes, alkalmat látott a visszavágásra.

Erre Önök, mint fegyelmi tanács, nekem róják fel, hogy 2023. március 23-án miért nem tudtam azt, hogy majd május 9-én pont május 30-ra fognak kitűzni egy fegyelmi tárgyalást. Tűzhatték volna bárhová, mely alkalmas lett volna, de Önöknek pont a 30-a volt a kellemes. És ezért én vagyok a hibás:

A 2023. év március hó 23. napján megtartott fegyelmi tárgyaláson Ön úgy nyilatkozott, hogy május hónap második felében már Magyarországon tartózkodik, így ezen időszakra a Fegyelmi Tanács megfelelő bizonyossággal tűzhet fegyelmi tárgyalást. Az Ön által csatolt bírósági iratokból megállapítható, hogy 2023. év március hó 02. napján került az Ön részére megküldésre a Veszprémi Törvényszék idézése. Ön 2023. év március hó 23. napján nem jelezte, hogy bármely tárgyalási ütközés akadályozná a megjelenését a kitűzendő fegyelmi tárgyaláson, amelyre figyelemmel kellene lenni. A Fegyelmi Tanács álláspontja az, hogy a fegyelmi eljárás indokolatlan elhúzódsát eredményezné a tárgyalás elhalasztása.

Mivel jelen fegyelmi tanácsnak eddig az ellenem folyamatban lévő eljárások leadminisztrálása volt a célja, így a fenti kifejezetten unfair hibáztatás nem csupán logikailag hibás, etikátlan, hanem a hatalomgyakorlás teljesen tipikus módja, melyhez hozzá kell szokni Magyarországon. Erre az alábbi kis szösszenet világít rá leginkább:

Dr. Jakab György ügyvéd, mint a Fejér Megyei Ügyvédi Kamara Vezető Fegyelmi Biztosa bejelentem, hogy a dr. Tatás Kis Péter a Fővárosi Törvényszék elnöke által dr. Marczingós László Veszprém Megyei ügyvéd elleni ügyben, mint a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke által 2022. június 08. napján kelt 1/34/2022. (V.274/2022.) elnöki határozattal kijelölt vezető biztos az ügyben elfogultságot jelentek be.

Elfogultságom indokaként előadom, hogy a bejelentésben foglalt és kifogásolt ügyvédi tevékenység olyan mértékben felháborított, minek következtében az ügy elfogultlan elbírálására aikatlanak érzem magam.

Dr. Jakab György a Fejér Megyei Ügyvédi Kamara magas tisztségét tölti be. Bejelentette volna elfogultságát „csendben” is, azonban kifejezetten fontosnak tartotta, hogy mérhetetlen erkölcsi rosszállását, felháborodását úgy fejezze ki, hogy azzal nyomást gyakoroljon a fegyelmi eljárásra. Ezt követően Ön engem hibáztat olyan történésekért, melyre ráhatásom nem volt, és normál logika alapján nem is lehetett volna.

Nem elegendő, hogy a fegyelmi tárgyaláson nem vagyok képes védekezni, így az eljárás tisztességes jellege csorbát szenved, hanem még belém is rúg egy nagyot a fegyelmi tanács elnöke csak azért, mert nem tudtam azt márciusban, hogy majd májusban milyen napra tűzik ki a tárgyalást. Ezzel hozzávetőlegesen mindent el is mondtunk arról, hogy a tárgyaláshoz fűződő jogomat miképpen csorbítják nem csak tudatosan, hanem morbid indokolással is látják el. Egyben az eljárás kontradiktórius jellege sérül, továbbá a tanács az eljárást tárgyaláson kívül hozandó határozatával is megszüntethette volna. Mivel ezt nem tette, nyilvánvaló, hogy mi a célja.

[2] *Mi az ügyvédi kamarák uniós „jogállása”?*

Az alapvető kérdés nem más, minthogy az ügyvédi kamara fegyelmi tanácsa az EUMSZ 26. cikke szerint olyan szervezetnek minősül-e, mely bíróságnak tekintendő az uniós jog alapján.

A Bíróság 2014. július 17-i Torresi-ügyben hozott (C-58/13. – C-59/13., ECLI:EU:C:2014:2088) ítéletet megelőző főtanácsnoki indítvány így érvel:

A „tagállami bíróság” fogalma – „joggal való visszaélés tilalma”

19. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint annak megítéléséhez, hogy valamely előzetes döntéshozatalt kezdeményező szerv az EUMSZ 267. cikk szerinti bíróság jellemzőivel rendelkezik-e – ami kizárólag az uniós jog alapján eldöntendő kérdés –, a Bíróság bizonyos tényezők összességét veszi figyelembe, amelyek közé tartozik az, hogy a szervezet törvény alapján jött-e létre, állandó jelleggel működik-e, hatásköre kötelező jellegű-e, az eljárása kontradiktórius jellegű-e, a szervezet jogszabályokat alkalmaz-e, valamint hogy a szervezet független-e.

20. Fontos, hogy a Bíróság világossá tette, hogy valamely nemzeti szervezet akkor minősülhet bíróságnak az EUMSZ 267. cikk értelmében, ha igazságszolgáltatási feladatokat lát el, még ha ez a minősítés nem is illeti meg a közigazgatási jellegű feladatok gyakorlása során. Így – ahogyan látni fogjuk, a CNF-hez hasonlóan – a törvény által különféle feladatokkal felruházott valamely szerv esetében a Bíróság kiemelte, hogy azoknak a feladatoknak a jellegét kell megvizsgálni, amelyeket az abban a konkrét normatív összefüggésben gyakorol, amelyben szükségesnek tartotta az EUMSZ 267. cikk szerinti ítélethozatalt. E tekintetben a Bíróság különös fontosságúnak tartotta azt, hogy van-e eljárás e szerv előtt folyamatban, és hogy igazságszolgáltatási jellegű határozat meghozatalára irányuló eljárás keretében való határozathozatal érdekében fordultak-e hozzá.

24. Először kiemelendő, hogy a Gebhard-ügyben hozott ítéletében a Bíróság már elfogadta az EUMSZ 267. cikk szerinti előzetes döntéshozatali eljárás keretében a CNF által az ügyvédi szolgáltatásnyújtás szabadsága tényleges gyakorlásának elősegítéséről szóló 77/249/EGK irányelv értelmezésére irányulóan előterjesztett kérelmet. Azon tény ellenére, hogy a Gebhard-ügyben hozott ítélet nem foglalkozik kifejezetten a Bíróság kérelem megválaszolására irányuló képességével, nem következtethetünk arra, hogy a Bíróság figyelmét elkerülte volna a jogvita e szempontja. Léger főtanácsnok ugyanis foglalkozott ezzel a szemponttal az indítványában, és megállapította, hogy abban az alapügyben a CNF az EUMSZ 267. cikk értelmében vett „bíróságnak” tekintendő. Ezen túlmenően közismert, hogy a Bíróság hatáskörére – beleértve az EUMSZ 267. cikk értelmében vett hatáskörét is – vonatkozó kérdések közrendi jellegű kérdések, és ilyenként ezeket a Bíróság hivatalból is megvizsgálhatja, és – adott esetben – meg is kell vizsgálnia. Ennek megfelelően úgy vélem, hogy amennyiben a Gebhard-ügyben előterjesztett kérelem hatáskör hiánya miatt elfogadhatatlan lett volna, akkor a Bíróságnak hivatalból lehetett (és kellett) volna erre hivatkoznia, különösen azon tény figyelembevételével, hogy a főtanácsnok akkor megvizsgálta e kérdést.

25. Mivel azonban a Gebhard-ügyben hozott ítélet 1995-re nyúlik vissza, kérdéses lehet, hogy időközben fejlődött-e az EUMSZ 267. cikk szerinti „bíróság” fogalma. Különösen azt kérdezhetnénk, hogy a Gebhard-ügyben hozott ítéletet e pont tekintetében nem bírálta-e felül a sokkal frissebb Wilson-ügyben hozott ítélet.

29. Torresi ügyvédektől eltérően azonban nem vagyok meggyőződve arról, hogy a Wilson-ügyben hozott ítélet nyomán az EUMSZ 267. cikk szerinti függetlenség feltétele a nagyobb mértékű szigorúság irányába fejlődött volna – vagy mindenképpen ebbe az irányba kellene fejlődnie. Ennek megfelelően először kifejtem azt, hogy álláspontom szerint **a Bíróságnak miért nem állt szándékában a Wilson-ügyben hozott ítélettel felülbírálni a Gebhard-ügyben hozott ítéletét.** Ezt követően bemutatnom azokat az indokokat, amelyek miatt semmiképpen nem gondolom, hogy a Bíróságnak felül kellene bírálnia a Gebhard-ügyben hozott ítéletét azzal, hogy a Wilson-ügyben alkalmazott indokolását kiterjeszti egy eltérő jogi összefüggésre.

a) A Wilson-ügyben hozott ítélet nem bírálta felül a Gebhard-ügyben hozott ítéletet

30. A Wilson-ügyben a luxemburgi Cour administrative (közigazgatási bíróság) a **luxemburgi ügyvédi hivatásrendbe történő befogadást** megtagadó határozat felülvizsgálati rendszerével összefüggő kérdéseket terjesztett a Bíróság elé. E kérdések lényegében a luxemburgi jog néhány rendelkezésének a 98/5 irányelv szerinti követelményekkel való összeegyeztethetőségére irányultak.

31. Ítéletében a Bíróság kimondta, hogy az ügyvédi hivatásról szóló, 1991. augusztus 10-i luxemburgi törvény értelmében létrehozott „fegyelmi és ügyviteli tanács” vagy „fegyelmi és ügyviteli fellebbezési tanács” (a továbbiakban: tanácsok) előtt folyamatban lévő felülvizsgálati eljárások nem minősülnek megfelelő „bírósági jogorvoslati fórumnak” a 98/5 irányelv 9. cikke értelmében. A Bíróság megállapította, hogy a kizárólag vagy főként luxemburgi állampolgárságú ügyvédekből álló tanácsok nem biztosítanak megfelelő pártatlanságot.

32. Először fontos megjegyezni azt, hogy a Wilson-ügyben hozott ítéletben a Bíróság nem utasította el az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet valamely tanács hatáskörének hiánya miatt; inkább pusztán arról volt szó, hogy egy közigazgatási bíróság felkérte annak megállapítására, hogy a releváns luxemburgi jog összeegyeztethető-e a 98/5 irányelv 9. cikkével. Ebben a különös összefüggésben „vette kölcsön” a Bíróság az EUMSZ 267. cikkel összefüggésben kialakított elveket annak érdekében, hogy értelmezze a hivatkozott rendelkezést. Ezért más volt a Bíróság abban az ügyben elvégzett értékelésének megközelítési szempontja. Ez olyan döntő pont, amelyre később még vissza fogok térni.

33. A Wilson-ügyben hozott ítélet álláspontom szerint alapvetően azon ítéletek sorába tartozik, amelyekkel a Bíróság megállapította, hogy a szakmai szervezetek határozataival szemben előterjesztett kifogásokról határozó nemzeti szervek megfelelhetnek, illetve nem felelhetnek meg az EUMSZ 267. cikk szerinti „bíróság” fogalmának az adott egyedi ügy különös körülményei alapján.

34. E tekintetben emlékeztetnék arra, hogy a Corbiau-ügyben hozott ítéletével kezdődően a Bíróság kifejtette, hogy úgy kell értelmezni a függetlenség fogalmát, mint azon követelményt, hogy az alapüggyel összefüggésben a nemzeti szerv „ahhoz a hatósághoz képest, amely az eljárás tárgyát képező határozatot hozta, kívülállónak minősüljön”.

35. A Wilson-ügyben hozott ítéletben a Bíróság kiemelte, hogy **a függetlenség fogalma két szemponttól függ, egy külsőtől és egy belsőtől**. A külső szempont azt feltételezi, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet előterjesztő fórum védve van az olyan külső beavatkozástól vagy nyomástól, amely veszélyeztetheti tagjai ítéletalkotásának **függetlenségét** az eljűk kerülő jogvitákat illetően. Erre a szempontra mint a szorosabb értelemben vett függetlenségre hivatkozom.

36. A belső szempont **a pártatlanság fogalmát** öleli fel, és egyenlő távolságtartást jelent a jogvitában részt vevő felektől, illetve e felek azon érdekeitől, amelyek a jogvita tárgyát képezik. E szempont megkívánja az objektivitást, valamint azt, hogy a jogszabály szigorú alkalmazásán kívül semmilyen más érdek ne érvényesüljön a jogvita eldöntése során. Erre a pártatlanság szempontjaként hivatkozom.

37. A Bíróság szerint ezek a (szorosabb értelemben vett) **függetlenségi és pártatlansági követelmények** „olyan szabályok meglétét igénylik – különösen, ami a fórum összetételét, a kinevezést, a megbízatás időtartamát, valamint az elfogultsági okokat, a kizárási okokat és a tagok elmozdítását illeti –, amelyek a jogalanyok számára biztosítják minden, az említett fórum külső tényezőik általi befolyásolhatóságára, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában való semlegességére vonatkozó jogos kétség kizárását”.

38. A Wilson-ügyben hozott ítéletben a releváns jogi háttér elemzését követően a Bíróság arra a **végkövetkeztetésre jutott, hogy e garanciák nem álltak fenn**. Először, a luxemburgi jog értelmében nem léteztek a tanácsi tagok kizárására és elmozdítására vonatkozó különös rendelkezések; nem volt olyan rendelkezés sem, amely védelmet biztosított volna a vezetőség oldaláról az illetéktelen beavatkozással vagy nyomással szemben, például azáltal, hogy jogszabály biztosította volna az utasíthatatlanságot. Másodszor, a Bíróság megállapította, hogy a luxemburgi jog értelmében a tanács tagjai valamennyien vagy főként luxemburgi állampolgárságú ügyvédek voltak, akiket a két helyi

ügyvédi kamara közgyűlése választott, azaz éppen az a két szerv, amelynek határozatai felülvizsgálat tárgyát képeznék. A Bíróság megállapította továbbá, hogy a helyi ügyvédi kamarák és tanácsok tagjai közös érdekekkel rendelkeztek: azzal, hogy megerősítsék azt a határozatot, amellyel a piacról eltávolítanak egy olyan versenytársat, aki szakmai képesítését valamely más tagállamban szerezte.

b) A Wilson-ügyben hozott ítélet nem bírálhatja felül a Gebhard-ügyben hozott ítéletet

45. Fontosabb, hogy úgy vélem, hogy a Bíróságnak semmi esetre sem kellene felülbírálnia a Gebhard-ügyben hozott ítéletét azzal, hogy a Wilson-ügyben kialakított indokolását ipso facto alkalmazza egy másik jogi összefüggésre.

46. Ahogyan fent említettem, a Wilson-ügyben hozott ítéletében a Bíróság nem előzetes döntéshozatal iránti kérelmet nyilvánított elfogadhatatlannak, hanem csak a luxemburgi Cour administrative által a releváns luxemburgi jog 98/5 irányelv 9. cikkével való összeegyeztethetősége tekintetében előterjesztett kérdéseket válaszolta meg.

47. Számomra egyértelmű, hogy a 98/5 irányelv 9. cikke (2) bekezdésének nemzeti jogba való helyes átültetése esetén léteznie kell olyan jogorvoslatra irányuló rendelkezésnek, amely – más jellemzők mellett – teljes mértékben megfelel az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJEE) 6. cikkében szereplő követelményeknek és az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkének. Fordítva, semmiképpen nem egyértelmű számomra az, hogy az uniós jogrenden belül az EUMSZ 267. cikk ilyen magas küszöböt állapít meg abban a tekintetben, hogy valamely nemzeti bíróság mikor fordulhat a Bírósághoz előzetes döntéshozatali eljárás keretében.

48. **Ellenkezőleg, épp azok az indokok, amelyek az EJEE 6. cikkének és a Charta 47. cikkének szigorú alkalmazása mellett szólnak, sokkal inkább arra ösztönöznek, hogy az EUMSZ 267. cikk alkalmazásában kevésbé mereven értelmezzük a „bíróság” fogalmát.**

49. **Az EJEE 6. cikke és a Charta 47. cikke szerinti követelmények szigorú alkalmazása szükséges az egyének védelmének megerősítéséhez és az alapvető jogok védelme magas szintjének biztosításához.** A Bíróság ítélkezési gyakorlatában az EUMSZ 267. cikk szerinti kérelmek elfogadhatósága tekintetében kialakított feltételek túlzottan szigorú alkalmazásával azonban felmerülne az ellenkező eredmény veszélye: megfosztaná az egyéneket attól a lehetőségtől, hogy az uniós jogra alapozott kérelmeiket a „természetes bíró” (a Bíróság) tárgyalja, és következésképpen az egész Európai Unióban gyengülne az uniós jog hatékonysága.

50. Az egyértelműség kedvéért: nem azt sugallom, hogy a Bíróság fogadjon el laza megközelítést a függetlenség feltétele (vagy e tekintetben bármely más feltétel) tekintetében.

51. A Szerződések alkotói világosan „bíróságok közötti” párbeszédként alakították ki az előzetes döntéshozatali eljárást. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül ezzel összefüggésben azt, hogy az uniós bírósági struktúra szívében él két döntő alapelv, a szubszidiaritás és az eljárási autonómia elve. Ennek megfelelően az előzetes döntéshozatali eljárás az az eljárás, amely a Szerződések által létrehozott eljárásokhoz képest leginkább szolgál annak biztosítására, hogy a nemzeti bíróságok úgy működjenek együtt az uniós bíróságokkal, mintha egyetlen jogközösségbe tartoznának. Ezzel összefüggésben valamennyi bizonyíték azt sugallja, hogy a szigorú értelemben vett függetlenség és a pártatlanság feltétele fontos szerepet tölt be, amennyiben ezek olyan követelmények, amelyek a modern jogi és politikai gondolkodásban a „bíróság” fogalmának részét képezik.

52. Óvok azonban attól, hogy a Wilson-ügyben hozott ítéletet olyan precedensnek tekintsük, amely a korábbi ítélkezési gyakorlathoz képest újítást bevezetve most arra kötelezné a Bíróságot, hogy mélységeiben elemezzen valamennyi olyan elemet, amely a kérdést előterjesztő szerv pártatlanságával (vagy szigorúbb értelemben vett függetlenségével) kapcsolatos gyanúra adhat okot.

53. Bármikor, ha világos, hogy valamely nemzeti szerv a saját jogrendszerében hivatalosan rendelkezik a bírói szerv jogállásával, valamint hogy – a Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban – elegendő szabály létezik a nemzeti jogban e szerv és tagjai szigorúbb értelemben vett függetlenségének és pártatlanságának biztosítására, nem hiszem, hogy a Bíróság elemzésének túl

kellene mutatnia ezen a ponton. Ahogyan maga a Bíróság megállapította a Köllensperger és Atzwanger ügyben hozott ítéletében, nem a Bíróság feladata azt bizonyítani, hogy az ilyen nemzeti rendelkezéseket alkalmazni lehet a nemzeti jogrendben szereplő elvekkel vagy a „jogállami elvekkel” ellentétes módon.

54. Így, az ilyen értékelést előíró (a 98/5 irányelv 9. cikkének (2) bekezdéséhez hasonló) különös uniós jogi rendelkezések hiányában a nemzeti jog (vagy a nemzeti bíróság) által értékelendő és adott esetben helyesbítendő kérdés lehet az a kérdés, hogy a nemzeti jogorvoslati rendszer hagy-e kívánivalót a függetlenség vagy a pártatlanság fogalma tekintetében, de ez egyértelműen nem uniós jogi kérdés.

55. A jelen előzetes döntéshozatalra utaló végzésekben a Bíróságtól nem kérte meg azt, hogy a CNF előtti fellebbezési rendszer összhangban áll-e a 98/5 irányelv 9. cikkének (2) bekezdésével; ez nem is olyan kérdés, amelyet a Bíróság hivatalból vizsgálhat. Abban a tekintetben, hogy teljesülnek-e az ítélezési gyakorlata által megkövetelt biztosítékok (ahogyan álláspontom szerint a CNF esetében igen), a Bíróságnak semmi alapja azért megtagadni az ítélethozatalt, mert a kérdést előterjesztő szerv részéről állítólag hiányzik a pártatlanság vagy a szigorúbb értelemben vett függetlenség.

56. Ez valóban aggodalomra okot adó fejlemény lenne. A tagállamok jogrendszerére vetett futó pillantás megmutatja, hogy több országban léteznek olyan bíróságok, amelyek teljesen vagy részben nem képzett bírókból, hanem szakmák képviselőiből vagy társadalmi és gazdasági csoportok képviselőiből állnak. Például a Bíróság nagytanácsa által a Laval Un Partneri ügyben 2007-ben hozott ítélet az Arbetsdomstolen, a svéd munkaügyi bíróság által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel foglalkozott, amelyben a szakképzett bírók mellett a munkáltatók és a munkavállalók érdekeit képviselő tagok is ülnek.

57. Ha szélsőséges mértékben kiterjesztenénk a Wilson-ügyben hozott ítélet indokolását, ahogyan ez Torresi ügyvédek érvelésében szerepel, akkor a Bíróságnak csodálkoznia kellett volna azon, hogy az Arbetsdomstolen néhány tagja nem rendelkezik abban a tekintetben közös érdekekkel, hogy a svéd építőipari ágazatból kizárja a külföldi versenyzőket. Az ilyen irányú feltételezés a hatáskör hiányának megállapítására vezethette volna a Bíróságot.

58. Hasonlóképpen megjegyzem, hogy a Bíróság elfogadta az Arbejdsret (dán munkaügyi bíróság) és a Faglige Voldgiftsret (dán ipari döntőbíróság) által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket, amelyeknek nemcsak az összetétele hasonlít az Arbetsdomstoléhoz, hanem olyan vitarendezési rendszer részét képezik, amely – bár jogszabály hozta létre és szabályozza – bizonyos mértékig párhuzamosan létezik a dán rendes bíróságok mellett.

59. A pártatlanság feltételének túlzottan szigorú értelmezése azonban nehezen lenne összeegyeztethető azzal az állásponttal is, hogy bizonyos körülmények között egy választottbíróság is az EUMSZ 267. cikk értelmében vett „bíróságnak” tekinthető.

60. Így messzemenő következményei lennének a Wilson-ügyben hozott ítélet olyan értelmezésének, hogy – túlmutatva annak hivatalos vizsgálatán, hogy a nemzeti jog biztosít-e ebben a tekintetben elegendő garanciákat – az új, mély értelmezés elvégzésének szükségességét terheli a Bíróságra annak meghatározása során, hogy a nemzeti bíróságok rendelkeznek-e a szükséges függetlenséggel és pártatlansággal. Nem jelentéktelen számú nemzeti bírói szerv kockáztatná az EUMSZ 267. cikk értelmében vett „bíróság” fogalma alóli kikerülést azzal az eredménnyel, hogy gyengülne az egyének védelmére szolgáló rendszer, akadályozva az uniós jog hatékonyságát.

61. Így arra következtetnék, hogy a CNF esetében teljesítettnek tűnik a függetlenség feltétele.

77. Igaz, hogy a CNF határozataival szemben különös fellebbezést lehet előterjeszteni a Corte di Cassazione, Sezioni Unite előtt. **Az ilyen fellebbezés azonban kizárólag jogkérdéseken alapulhat. Ez azt jelentené, hogy gyengülne az EUMSZ 267. cikk által biztosított előzetes döntéshozatali mechanizmus hatékonysága akkor, ha a Bíróság nem ismerné el a CNF „bíróság” jogállását.**

78. Vitán felül áll továbbá az, hogy a CNF-nek jogszabályokat kell alkalmaznia. Torresi ügyvédek esetében a CNF-et különösen a 96/2001. sz. törvényerejű rendelet rendelkezéseinek 98/5 irányelv szerinti szabályokkal összhangban való alkalmazására kérték fel.

79. Ezzel összefüggésben fontos annak hangsúlyozása is, hogy a CNF előtti eljárásra vonatkozó szabályok kontradiktórius eljárást írnak elő. A helyi kamarai tanács, amelynek határozatai felülvizsgálat tárgyát képezik, szükségszerűen fél az eljárásban (alperesként), és a felperes keresetét illetően a kamarai tanács értesítése során vétett bármely hiba az eljárás érvénytelenségét eredményezi, mivel „súlyosan sérül a védelemhez való jog és az audi alteram partem elv”.

80. Az eljárásnak van továbbá egy írásbeli és egy szóbeli szakasza is, amelyekben a felek előadhatják a helyi kamarai tanács állítólagos tévedéseit kifogásoló érveiket, és ezen érvek alátámasztására bizonyítékokat terjeszthetnek elő. E bizonyítékok tekintetében különös szabályok vonatkoznak a felfedezésre, és arra a legrövidebb időtartamra, amelyet a tárgyalás előtt biztosítani kell a feleknek az ügyiratok megismeréséhez és a védelem előkészítéséhez.

81. Mindezek ismeretében úgy vélem, hogy a szóban forgó eljárásokban a CNF-et az EUMSZ 267. cikk értelmében vett „bírósnak” kell tekinteni.

A Bíróság **2014. július 17-i Torresi-ügyben hozott (C-58/13. – C-59/13., ECLI:EU:C:2014:2088) ítélet így szól:**

17 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint annak értékeléséhez, hogy az előzetes döntéshozatali kezdeményező szervezet az EUMSZ 267. cikk szerinti „bírósnak” jellemzőivel rendelkezik-e, a Bíróság bizonyos tényezők összességét veszi figyelembe, amelyek közé tartozik az, hogy a szervezet jogszabály alapján jött-e létre, állandó jelleggel működik-e, kötelező jellegű igazságszolgáltatási tevékenységet folytat-e, az eljárása kontradiktórius jellegű-e, a szervezet jogszabályokat alkalmaz-e, valamint hogy a szervezet független-e (lásd különösen: Miles és társai ítélet, C-196/09, EU:C:2011:388, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, és Belov-ítélet, C-394/11, EU:C:2013:48, 38. pont).

30 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a Consiglio Nazionale Forense abban az esetben, ha a 96/2001 sz. törvényerejű rendelet 6. cikkének (8) bekezdése alapján felülvizsgálatot gyakorol, az EUMSZ 267. cikk értelmében vett bíróságnak minősül, és következésképpen a Bíróság hatáskörrel rendelkezik az általa előterjesztett kérdések megválaszolására.

[3] A Fejér Megyei Ügyvédi Kamara – illetve annak fegyelmi bizottsága – az EUMSZ 267. cikke értelmében bíróságnak minősül, így jogosult előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztésére.

[4] A fegyelmi eljárás tárgya:

Az eljárás alá vont ügyvéd az EU alapszerződése, illetve a 93/13/EGK tanácsi irányelv alapján látja el fogyasztók képviselőként bíróságok előtt. Az ügyet abszolút közös jellemzője, hogy az érintett fogyasztói szerződések kapcsán maga a nemzeti jogalkotó megdönthetetlen törvényi vélelmet állított fel [DH1 tv. 3.§ (1) bekezdése] annak vonatkozásában, hogy a fogyasztói szerződés részévé váló azon ászf, mely a vételi- és eladási árfolyamok alkalmazását lehetővé teszi, tisztességtelen, így semmis. A kötelmi jogi perek tárgya az, hogy az ászf tisztességtelensége a szerződés részleges, vagy teljes semmisségét okozza, illetve milyen módon lehet orvosolni a semmisséget.

A magyar jogalkotó beavatkozása (kógens norma behelyettesítése) az EUB több ítélete alapján sérti az irányelv 6. cikk (1) bekezdését, illetve 7. cikk (1) bekezdését

a szerződésre gyakorolt hatását illetően, hiszen a visszatartó erőt felszámolja, a védelem szintjét csökkenti.

Az EUB C-26/13., C-260/19., C-118/17., C-932/19., C-80/21. – C-82/21., C-472/20., C-6/22. és C-705/21. sz. alatti ügyekben hozott ítélete a magyar bíróságok évtizedes ítélkezési gyakorlatát irányelvvel ellentétesnek mondta ki.

Az eljárás alá vont ügyvéd kezdeményezte a C-932/19., és C-705/21. sz. alatti előzetes döntéshozatal iránti eljárásokat, melyek eredményeként érvelését az EUB elfogadta, azt megerősítette.

Az EUB ítéletei közvetlen és azonnali anyagi jogi hatállyal bírnak a nemzeti bíróságra, illetve egyéb jogalkalmazókra is, így a fegyelmi eljárásokat lefolytató ügyvédi kamarákra is.

A fegyelmi eljárás tárgya egy törvényszéki elnök azon panasza, mely a konkrét polgári perekben kifejtett volt, és szoros összefüggésben áll a fogyasztó által érvényesített joggal, valamint a Torresi-ügyekben kifejtett pártatlanság és függetlenség EUMSZ 267. cikk, Charta 47. cikk, illetve EUSZ 19. cikk (1) bekezdésével. A perben kifejtettek – beleértve szóhasználatukat is – a Kúria jogelemző csoportjának megállapításain, az EUB ítéleteinek megfogalmazásán, illetve a főtanácsnoki vélemények által alkalmazott értékelésen alapulnak.

A fegyelmi vád egyértelműen arra utal, hogy az eljáró ügyvédet nem illeti meg az a jog, hogy az uniós jog általános jogi nomenklatúráit alkalmazza és kétségét fejezi ki az eljáró bíróságok pártatlansága és függetlensége kapcsán:

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható volt, hogy dr. Marczingós László a Fővárosi Törvényszék elnökének átirata alapján a Budai Központi Kerületi Bíróság előtt benyújtott beadványban olyan nyilatkozatokat és kijelentéseket tett, amely az ügyvédséghez méltatlan, és ellentétes az előbb idézett jogszabályhelyekkel. Álláspontom szerint nem osztható dr. Marczingós László azon véleménye, hogy az ügyfele érdekében a szólásszabadság korlátlan nyilatkozattételi lehetőséget biztosít és az ügyfél érdekeinek képviselése mindennel szemben primátust élvez. Határozott álláspontom az, hogy a beadványból idézett mondatok nélkül is megfelelő módon képviselhette volna az eljárás alá vont ügyvéd az ügyfelei érdekeit, szükségtelen és a bíróságot megalázó nyilatkozatai ellentétesek az Üttv. 1. § (3) bekezdésével.

Afegyelmi vád szerint ügyvédhez méltatlan, ha az uniós jog rendszerszintű tagadása kapcsán a fogyasztót képviselő ügyvéd felemeli a szavát és az EUB törvénykezési gyakorlatára alapján fejt ki indokait. Jelzem, hogy a Magyarország elleni kötelezettségszegési eljárások, illetve a kohéziós alapok visszatartásának tárgya szóról szóra ugyanaz, ami aggály a perben kifejtett.

Ebből kifolyólag a fegyelmi eljárás tárgya az, hogy a Budapesti Ügyvédi Kamara és a fejér Megyei Ügyvédi Kamara vezető fegyelmi biztosai fegyelmi vétségnek tartják a jogérvényesítést, és a jogi kritikát, így magát a fegyelmi vádat alkalmazzák megfélemlítésként. És ehhez a fegyelmi tanács teljesen partner, ugyanis nem csak, hogy nem szüntette meg az eljárást, hanem maga is alkalmazza a chilling effectet.

[5] *Jelen eljáró fegyelmi tanács elnöke egy korábbi ügyben kinyilvánította, hogy fegyelmi vétséget valósít meg az ügyvéd, ha „gittegylet” szót alkalmaz a Kúria szervezeti egységét soha nem képező un. Konzultációs Testülete kapcsán. Csakhogy ez a kifejezés kifejezetten enyhe ahhoz képest, hogy az EUB C-472/20., illetve C-705/21. sz. alatti ítéletek a „testület” „álláspontjait” irányelvvel ellentétesnek minősítették, illetve a jogalkotó kifejezetten megtiltotta annak működését, majd jelen pillanatban a Kúria egyes eljáró tanácsai kifejezetten elhatárolódnak a „testület” tevékenységétől. Molnár Ferenc „Pál utcai fiók” művében alkalmazott szófordulata az irodalmi nyelv egy nemzetközileg ismert eszköze, ám a fegyelmi tanács mellőzte az éritnett „testület” jogellenes működésének megítélését és védelmébe úgy tette a bírói önkényt, hogy ahhoz annak ellenére rendelt „méltóságot”, hogy illett volna felismerni contra legem jellegét.*

Sajnos az eljáró fegyelmi biztosok és fegyelmi tanács nem bír azon tárgyilagos jogi felkészültséggel, mely elengedhetetlenül fontos az objektivitáshoz, így tetten érhető, hogy fegyelmi normákat terjesztenek ki a jogellenes bírósági működés védelmére annak érdekében, hogy az ügyvéd ne fejthesse ki hatékony jogvédelmét.

[6] *Az eljáró ügyvéd nemzetközi és uniós jogból levezetett kötelezettsége*

*A Bíróság 2022. december 8-i **Belgian Association of Tax Lawyers ügyben hozott (C-694/20., ECLI_EU:C:2022:963)** ítélete kimondja:*

- 25 *E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a Charta 7. cikke, amely elismeri, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát és kapcsolattartását tiszteletben tartsák, megfelel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezmény (a továbbiakban: EJEE) 8. cikke (1) bekezdésének, míg a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot biztosító 47. cikk az EJEE 6. cikke (1) bekezdésének felel meg.*
- 26 *A Charta 52. cikke (3) bekezdésének megfelelően, amely arra irányul, hogy az uniós jog autonómiájának sérelme nélkül biztosítsa a Chartában foglalt jogok és az ezeknek megfelelő, az EJEE-ben biztosított jogok közötti szükséges összhangot, a Bíróságnak a Charta 7. és 47. cikkében biztosított jogok tekintetében végzett értelmezés során a védelem minimális szintjeként kell figyelembe vennie az e jogoknak megfelelő, az EJEE 8. cikkének (1) bekezdésében és 6. cikkének (1) bekezdésében biztosított és az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) által értelmezett jogokat (lásd ebben az értelemben: 2021. február 2-i Consob ítélet, C-481/19, EU:C:2021:84, 36. és 37. pont).*
- 27 *Ami a módosított 2011/16 irányelv 8ab. cikke (5) bekezdésének a Charta 7. cikkére tekintettel történő érvényességét illeti, az EJEB ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az EJEE 8. cikkének (1) bekezdése védi a magánszemélyek közötti minden levelezés bizalmas jellegét, és fokozott védelmet biztosít az ügyvéd és ügyfele közötti információcserének (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2012. december 6., Michaud kontra Franciaország, CE:ECHR:2012:1206JUD001232311, 117. és 118. §). E rendelkezéshez hasonlóan, amely nem csupán a védelemmel kapcsolatos tevékenység, hanem a jogi tanácsadás védelmét is magában foglalja, a Charta 7. cikke szükségszerűen biztosítja e jogi tanácsadás titkosságát, és pedig mind tartalmát, mind tényét illetően. Ugyanis, amint arra az EJEB rámutatott, az ügyvéddel konzultáló személyek észszerűen számíthatnak arra, hogy kommunikációjuk magánjellegű és bizalmas marad (EJEB, 2019. április 9., Altay kontra Törökország [2. szám], CE:ECHR:2019:0409JUD001123609, 49. §). Következésképpen kivételes helyzetektől eltekintve e személyek jogosan bízhatnak abban, hogy ügyvédjük a beleegyezésük nélkül senkivel nem fogja közölni, hogy konzultáltak vele.*
- 28 *Azt a különös védelmet, amelyet a Charta 7. cikke és az EJEE 8. cikkének (1) bekezdése biztosít az ügyvédek szakmai titoktartását illetően, amely mindenekelőtt az őket terhelő kötelezettségekben nyilvánul meg, az indokolja, hogy egy demokratikus társadalomban az ügyvédekre alapvető feladat hárul, nevezetesen a jogalanyok védelme (EJEB, 2012. december 6., Michaud kontra Franciaország,*

CE:ECHR:2012:1206JUD001232311, 118. és 119. §). Ez az alapvető feladat magában foglalja egyrészt azt a követelményt – amelynek jelentőségét valamennyi tagállamban elismerik –, hogy minden jogalanynak lehetősége kell legyen arra, hogy ügyvédjével teljesen szabadon konzultáljon, akinek a hivatása lényegénél fogva magában foglalja azt a feladatot, hogy mindenkinek, akinek szüksége van rá, független jogi tanácsot adjon, másrészt pedig ebből fakadóan magában foglalja az ügyvéd ügyfelével szembeni lojalitásának követelményét (lásd ebben az értelemben: 1982. május 18-i AM & S Europe kontra Bizottság ítélet, 155/79, EU:C:1982:157, 18. pont).

- 35 Elsősorban, ami azt a követelményt illeti, amely szerint az alapvető jogok gyakorlása csak törvény által korlátozható, magában foglalja, hogy az e jogokba történő beavatkozást lehetővé tevő jogi aktusnak magának kell meghatározni az érintett jog gyakorlásával kapcsolatos korlátozás terjedelmét, azzal, hogy egyrészt e követelmény nem zárja ki, hogy a szóban forgó korlátozást a különböző helyzetekhez és a változó körülményekhez való alkalmazkodáshoz kellően nyitott módon fogalmazzák meg. Másrészt a Bíróság adott esetben értelmezés útján pontosíthatja a korlátozás konkrét hatályát, figyelembe véve mind a szóban forgó uniós szabályozás megfogalmazását, mind pedig az általános rendszerét és az általa megvalósítani kívánt, a Chartában biztosított alapvető jogok fényében értelmezett célkitűzéseket (2022. június 21-i Ligue des droits ítélet, C-817/19, EU:C:2022:491, 114. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

A fenti ítéletből vont analógia mellett kétségbe nem vonható, hogy az ügyvédi képviselőt az un. deviza alapú ügyletek kapcsán sem korlátozható sem terjedelmét, sem hatékonyságát illetően. Ugyanis az ügyvédi magatartás korlátait jogszabályok állítják fel, és nem vezető fegyelmi biztosok mentális, szociális, politikai beidegződései.

A Magyar Ügyvédi Kamara Elnökségének 3/2022. (II.28.) számú Szakmai Álláspontra szerint: Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvénynek (Üttv.) a jogi képviselőre vonatkozó 39. § (3) és (4) bekezdésében írt és a 41. § (2) bekezdésében a jogi tanácsadásra vonatkozó rendelkezései szövegében közötti tartalmi eltérés az ügyvédi tevékenység gyakorlóival szemben nem vezet eltérő követelményekre attól függően, hogy jogi képviselőt látnak el, vagy jogi tanácsadást végeznek, mindkettőre vonatkozik, hogy tevékenység gyakorlóit az Alaptörvény, a jogszabályok, az Európai Unió kötelező erővel bíró jogi aktusai alapján kell eljárjanak.

A fegyelmi vád a fenti MÜK elnökségi döntést kiüresíti, annak tartalmát figyelmen kívül hagyja annak érdekében, hogy az EU kötelező erővel bíró jogi aktusai – és teszem hozzá, jogszabályai – alapján az ügyvéd ne fejthessen ki érvelést akár a magyar állammal, bíróságaival szemben.

[7] **ENSZ megállapodás –**

<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/basic-principles-role-lawyers>

...Az ügyvédek szerepéről szóló, alább ismertetett alapelveket, amelyeket azért fogalmaztak meg, hogy segítsék a tagállamokat az ügyvédek megfelelő szerepének előmozdítására és biztosítására irányuló feladatukban, **a kormányoknak nemzeti jogszabályaik és gyakorlatuk keretében tiszteletben kell tartaniuk és figyelembe kell venniük, és az ügyvédek, valamint más személyek, például bírák, ügyészek, a végrehajtó és a törvényhozó hatalom tagjai és általában a nyilvánosság figyelmét is fel kell hívniuk rájuk.** Ezeket az elveket adott esetben azokra a személyekre is alkalmazni kell, akik ügyvédi feladatokat látnak el anélkül, hogy hivatalosan ügyvédi jogállással rendelkezzenek.

Az ügyvédekhez és a jogi szolgáltatásokhoz való hozzáférés

1. Minden személynek joga van ahhoz, hogy az általa választott ügyvéd segítségét vegye igénybe jogainak védelme és megállapítása, valamint védelme érdekében a büntetőeljárás minden szakaszában.

2. A kormányok biztosítják, hogy a területükön és a joghatóságuk alá tartozó valamennyi személy számára hatékony eljárásokat és reagáló mechanizmusokat biztosítsanak az ügyvédekhez való hatékony és egyenlő hozzáférés érdekében, mindenféle megkülönböztetés, például faji, bőrszín, etnikai származás, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési, gazdasági vagy egyéb helyzet alapján történő megkülönböztetés nélkül.

Feladatok és felelősségek

12. Az ügyvédeknek mindenkor meg kell őrizniük szakmájuk becsületét és méltóságát, mint az igazságszolgáltatás alapvető szereplőit.

13. Az ügyvédek kötelezettségei ügyfeleikkel szemben magukban foglalják:

(a) tanácsadás az ügyfeleknek a jogaikra és kötelezettségeikre vonatkozóan, valamint a jogrendszer működésével kapcsolatban, amennyiben az az ügyfelek jogai és kötelezettségei szempontjából releváns;

(b) az ügyfeleknek minden megfelelő módon történő segítségnyújtás, valamint jogi lépések megtétele érdekeik védelmében;

(c) adott esetben segítségnyújtás az ügyfeleknek a bíróságok, törvényszékek vagy közigazgatási hatóságok előtt.

14. Az ügyvédek ügyfeleik jogainak védelme és az igazságszolgáltatás ügyének előmozdítása során **törekednek a nemzeti és nemzetközi jog által elismert emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmére**, és mindenkor szabadon és szorgalmasan, a jogszabályokkal és a jogi szakma elismert normáival és etikájával összhangban járnak el.

15. Az ügyvédek mindig lojálisan tiszteletben tartják ügyfeleik érdekeit.

Az ügyvédek működésének garanciái

16. A kormányok biztosítják, hogy az ügyvédek **a) megfélemlítés, akadályoztatás, zaklatás vagy illetéktelen beavatkozás nélkül elláthassák valamennyi szakmai feladatukat;** b) szabadon utazhassanak és konzultálhassanak ügyfeleikkel mind saját országukban, mind külföldön; és **c) ne érje őket büntetőeljárás vagy közigazgatási, gazdasági vagy egyéb szankció, illetve ne fenyegetse őket ilyen szankció az elismert szakmai kötelezéseknek, normáiknak és etikájuknak megfelelően végzett tevékenységük miatt.**

19. Az a bíróság vagy közigazgatási hatóság, amely előtt a védelemhez való jogot elismerik, nem tagadhatja meg az ügyvéd azon jogának elismerését, hogy ügyfele nevében megjelenjen előtte, kivéve, ha az ügyvédet a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban és ezen elvekkel összhangban kizárták.

20. Az ügyvédek polgári jogi és büntetőjogi mentességet élveznek a bíróság, törvényszék vagy más jogi vagy közigazgatási hatóság előtti írásbeli vagy szóbeli beadványaikban vagy hivatásszerű megjelenésük során jóhiszeműen tett releváns nyilatkozataikért.

A véleménynyilvánítás és az egyesülés szabadsága

23. Az ügyvédek a többi állampolgárhoz hasonlóan megilleti a véleménynyilvánítás, a meggyőződés, az egyesülés és a gyülekezés szabadsága. **Különösen joguk van részt venni a jogot, az igazságszolgáltatást és az emberi jogok előmozdítását és védelmét érintő kérdések nyilvános megvitatásában, valamint helyi, nemzeti vagy nemzetközi szervezetekhez csatlakozni vagy ilyeneket alapítani, és azok ülésein részt venni anélkül, hogy jogszerű tevékenységük vagy jogszerű szervezetben való tagságuk miatt szakmai korlátozásoknak lennének kitéve. E jogok gyakorlása során az ügyvédek mindig a joggal és a jogi szakma elismert normáival és etikájával összhangban kötelesek viselkedni.**

Fegyelmi eljárások

26. Az ügyvédek szakmai magatartási kódexeit a jogi szakma a megfelelő szervein keresztül, vagy jogszabályban állapítja meg, a nemzeti joggal és szokásokkal, valamint az elismert nemzetközi szabványokkal és normákkal összhangban.

27. Az ügyvédek ellen szakmai minőségükben emelt vádakot vagy panaszokat megfelelő eljárások keretében gyorsan és tisztességesen kell elbírálni. Az ügyvédeknek joguk van a tisztességes tárgyaláshoz, beleértve azt a jogot, hogy az általuk választott ügyvéd segítse őket.

28. Az ügyvédek elleni fegyelmi eljárást az ügyvédi szakma által létrehozott pártatlan fegyelmi bizottság, független törvényes hatóság vagy bíróság előtt kell megindítani, és független bírósági felülvizsgálat tárgyát képezi.

29. Minden fegyelmi eljárást a szakmai magatartási kódexszel és az ügyvédi hivatás egyéb elismert normáival és etikai szabályaival összhangban, valamint ezen elvek fényében kell eldönteni.

*A fegyelmi vád, és önmagában a fegyelmi eljárás sérti a fenti ENSZ megállapodás 20. pontját különösen, ugyanis a polgári per beadványa **immunitási jogot ad, mely kizárja az ügyvédi kamara hatáskörét.***

A fegyelmi eljárás sérti a megállapodás 16. pont a) és c) bekezdésében foglalt jogot. Különösen igaz ez a halasztási kérelem unfair indokolással ellátott elutasítására.

A chilling effect a 13. pont szerint kötelezettség teljesítésére hat ki, azaz a kamara, mint érdekvédelmi szervezet maga gátolja az ENSZ megállapodásban foglaltak érvényesülését.

[8] Véleménynyilvánítás szabadsága

Alaptörvény: IX. Cikk:

(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

A véleményszabadság több szabadságjogot foglal magában:

- *szólás- és sajtószabadság*
- *informáltsághoz való jog*
- *információszerzés szabadsága*
- *művészi alkotás szabadsága és az alkotások szabad terjesztése*

- tudomány szabadsága és tudományos ismeretek szabad terjesztése
- lelkiismereti és vallásszabadság
- gyülekezési jog

A véleményszabadság biztosítása minden demokratikus jogállam számára alapvető fontosságú, hiszen ez teszi lehetővé, hogy mindenki szabadon kifejezhesse vágyait, érzéseit, gondolatait és szándékait.

Fontos különbséget tenni tényközlés és értékítélet között, mert utóbbira minden esetben vonatkozik a véleményszabadság, függetlenül annak valóságtartalmától vagy erkölcsi minőségétől. „A szabad véleménynyilvánításhoz való jog által védett, alkotmányosan nem büntethető véleménynyilvánítás köre azonban a közhatalmat gyakorló személyekkel, valamint a közszereplő politikusokkal kapcsolatos véleménynyilvánítást tekintve tágabb, mint más személyeknél.” Ez azt jelenti, hogy egy közszereplőnek, például politikusnak, adott esetben több és erősebb kritikát kell elviselnie, mint másoknak. **Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki az olyan becsületsértő ügyekre, amikor a közlő tisztában van az információ hamis voltával, vagy elvárható volna tőle, hogy a közlés előtt leellenőrizze az információ valóságtartalmát, ám ő ezt nem teszi meg.** A véleményszabadság összességében olyan alapvető emberi jog, amely bár nem olyan korlátozhatatlan, mint a például az élethez való jog, ugyanakkor képes megteremteni a lehetőséget arra, hogy különböző eszmék és gondolatok cseréljenek gazdát, elősegítve ezzel a társadalmi fejlődést.”

*Az inkriminált peres beadványban megjelent aggály/vélemény egy a témában jártas ügyvédnek az EUB döntései, autentikus értelmezése ismeretén alapuló, a rendes munkavégzéséhez kapcsolódó tevékenységével összefüggő jóhiszemű szakmai álláspontját tükrözi, ahol a nyilvánosságra hozatal keretében történő figyelemfelhívás éppen arra irányul, hogy a közhatalmat gyakorló szerv képviselője az uniós jogot nem tartja be egy közrendi jogszabályok rangjával bíró uniós jogpolitika területén, ráadásul a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosítása kötelezettsége mellett ezen közrendi jogszabályok rangjára emelt fogyasztóvédelmi jogok biztosítása **közérdek.***

A fentiek alapján ez azért is különös jelentőséggel bír, mert az ügyvédi kamara saját hatáskörében tett egyedi intézkedései kapcsán a Mesquer-, és Radlingerová-ügyek alapján az eredménykötelezettség jogi kötőereje miatt ugyanúgy köteles lett volna betartani a 93/13 Irányelv célját, mint a bíróságoknak, így az ügyvédi kamara tevékenysége sem veszélyeztetheti a Irányelv 6. Cikk (1) bekezdés kógens norma jellegét. (Ergo a kamarai tisztségviselőknek is kellő mértékben ismernie kell az uniós jogot ahhoz, hogy meg tudják állapítani, történt-e fegyelmi vétség, hiszen egy jogszabály autentikus tartalmára hivatkozás nem tekinthető annak.)

*Ez azért is különösen fontos, mert a fogyasztók ilyen bíróságok előtti keresetindítással szüntethetik(hetnék) meg a **bankokkal kötött szerződéseikben foglalt tisztességtelen feltételek alkalmazását.** Ezért az ilyen bíróságoknak, azért, hogy uniós bíróságként tudjanak funkcionálni, a *iura novit curia* elv mellett más szigorú garanciáknak is kell megfelelniük:*

C-132/20. sz. ügy Getin Noble Bank ítélet:

- 78 Mindazonáltal az előzetes döntéshozatalra utaló határozat indokolásából kitűnik, hogy ezek a kérdések lényegében az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséből és a Charta 47. cikkéből következő, a bíróságok függetlensége és pártatlansága elvének értelmezésére vonatkoznak. Egyébiránt meg kell jegyezni, hogy a 93/13 irányelv 7. cikkének (1) és (2) bekezdése lényegében azt írja elő, hogy a fogyasztók többek között **az illetékes bíróságok előtti keresetindítással szüntethetik meg az eladó vagy szolgáltató fogyasztókkal kötött szerződéseiben foglalt tisztességtelen feltételek alkalmazását, valamint hogy az alapügy többek között a szerződési feltételek tisztességtelen jellegének elismerésére vonatkozik.**
- 94 Amint azt a Bíróság **számos alkalommal hangsúlyozta**, a bíróságok függetlenségére és pártatlanságára vonatkozó ezen követelmény – **amely a bírói hivatás velejárója** – **a hatékony bírói jogvédelemhez való jog és a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog lényegéből következik, amely döntő jelentőségű a jogalanyok uniós jogból eredő valamennyi joga védelmének biztosítása és a tagállamok EUSZ 2. cikkben felsorolt közös értékeinek, különösen pedig a jogállamiság értékének a megőrzése szempontjából** (2021. november 16-i Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim és társai ítélet, C-748/19–C-754/19, EU:C:2021:931, 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 95 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog értelmében megkövetelt **függetlenségi és pártatlansági garanciák** olyan szabályok meglétét igénylik – különösen, ami a fórum összetételét, a kinevezést, a megbízás időtartamát, valamint az elfogultsági okokat, a kizárási okokat és a tagok elmozdítását illeti –, amelyek a jogalanyok számára biztosítják minden, ezen fórum **külső tényezők általi befolyásolhatatlanságára, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában fennálló semlegességére vonatkozó jogos kétség** kizárását (2021. november 16-i Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim és társai ítélet, C-748/19–C-754/19, EU:C:2021:931, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 96 E vonatkozásban fontos, hogy a bírák mentesek legyenek a függetlenségüket és pártatlanságukat veszélyeztethető külső beavatkozástól vagy nyomástól. A bírák jogállására, valamint hivatásuk gyakorlására alkalmazandó szabályoknak különösen lehetővé kell tenniük nemcsak az utasításokban megnyilvánuló bármely közvetlen befolyás kizárását, hanem az olyan közvetettebb befolyás kizárását is, amely hatással lehet az érintett bírák határozataira, továbbá ily módon a bírák függetlensége vagy pártatlansága látszata hiányának kizárását, amely **sértheti azt a bizalmat**, amelyet egy demokratikus társadalomban és jogállamban az igazságszolgáltatásnak az említett jogalanyokban keltenie kell (2021. november 16-i Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim és társai ítélet, C-748/19–C-754/19, EU:C:2021:931, 69. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 97 Éppen ezért szükséges, hogy a bírák kinevezéséről szóló határozatok elfogadására vonatkozó érdemi feltételek és eljárási szabályok olyanok legyenek, hogy az érintettek kinevezését követően az egyéneken **ne merüljön fel jogos kétség** az érintett bírák külső tényezők általi befolyásolhatatlanságát, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában való semlegességét illetően. Ennek érdekében különösen az szükséges, hogy az említett feltételeket és szabályokat úgy alakítsák ki, hogy azok megfeleljenek a jelen ítélet előző pontjában felidézett követelményeknek (lásd ebben az értelemben: 2021. április 20-i Repubblica ítélet, C-896/19, EU:C:2021:311, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 98 A jelen ítélet 94–97. pontjában felidézett **követelmények alkalmazandók különösen az olyan bíróságra**, amelyet a tagállami jog hatáskörrel ruház fel arra, hogy a 93/13 irányelv 7. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján elrendelje az eladó vagy szolgáltató által a fogyasztókkal kötött szerződésekben foglalt tisztességtelen feltételek alkalmazásának megszüntetését. Ez utóbbi rendelkezés ugyanis megerősíti a fogyasztók hatékony jogorvoslathoz való jogát arra az esetre, ha úgy vélik, hogy az ilyen feltételek miatt sérelmet szenvedtek.

Tehát az uniós polgároknak, mint fogyasztóknak elvonhatatlan joguk, hogy jogos kétségük merüljön fel, ill. ki tudják fejezni, hogy bizalmuk sérül az eljáró bíróság pártatlansága, függetlensége, vagy szakmai kvalitása kapcsán. Ezért a fogyasztók kiszolgáltatott helyzete okán, azért mert nem ismerik jogaikat, vagy azok terjedelmét, azaz szakértelmük hiányában ezt a jogi képviselő is megteheti, sőt a

hivatására vonatkozó szabályozás és garanciák alapján meg is kell tennie az alapperben.

A jogi képviselő aggálya nyilvánosságra hozatala kapcsán azonban nem lehet eltekinteni attól a tényről, hogy e kérdés szabályozásával összefüggésben az EP és a Tanács új Irányelvet alkotott az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről. Ennek keretében az Irányelv további kötelezettséget telepít a tagállamra, hogy az uniós jogalanyok számára jogokat állapítson meg, egyrészt azzal, hogy ilyen aggályok kifejezését támogassa, sőt az ilyen uniós jog megsértését bejelentő személyeket kifejezetten védelemben részesítse és ezzel kapcsolatosan minden általános és szükséges intézkedést hozzon meg.

[8] Az ügyvédi kamara – fegyelmi vád – uniós jogot sértő jellege

A fegyelmi vádat megfogalmazó Budapesti Ügyvédi Kamara (vezető fegyelmi biztosa) és a fegyelmi tanács is pontosan ismerte az alábbi irányelvet, így ebbéli tényismeret kapcsán kell arra következtetnem, hogy az ügyvédi kamara szándékosan és célzatosan sérti meg az uniós jogot, kialakított morális és jogi felfogása pont úgy rendszerszinten uniós jogot sértő, mint a bűnözőké, így válik érthetővé a bűnügyi szervezeti vezető, és a kamarai vezetők érdekazonossága a chilling effect kapcsán.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2019/1937 IRÁNYELVE (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről

- (1) Gyakran a köz- vagy magánjogi szervezetek dolgozói vagy a munkavégzéssel összefüggő tevékenységük során e szervezetekkel kapcsolatba kerülő személyek értesülnek először a közérdeket ilyen összefüggésben érintő veszélyekről vagy sérelemről. Az uniós jog közérdeket sértő megsértésének bejelentésével e személyek visszaélést bejelentő személyekként járnak el, és ezáltal kulcsszerepet játszanak az ilyen jogsértések feltárásában és megelőzésében, valamint a társadalom jólétének biztosításában. A visszaélést potenciálisan bejelentő személyeket ugyanakkor a megtorlástól való félelem gyakran eltántorítja attól, hogy hangot adjanak aggodalmaiknak vagy gyanújuknak. Ezzel összefüggésben mind uniós, mind nemzetközi szinten egyre inkább elismerést nyer a visszaélést bejelentő személyek számára biztosított kiegyensúlyozott és hatékony védelem fontossága.
- (2) Uniós szinten a visszaélést bejelentő személyek bejelentései és az általuk nyilvánosságra hozott információk egyre fontosabb elemei az uniós jog és szakpolitikák érvényesítésének. E bejelentések és nyilvánosságra hozatalok az uniós jog megsértésének hatékony felderítését, kivizsgálását, valamint a védeljéről lefolytatását lehetővé tevő információval látják el a nemzeti és uniós jogérvényesítési rendszereket, növelve ezzel az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot.
- (3) Bizonyos szakpolitikai területeken az uniós jog megsértése – függetlenül attól, hogy az a nemzeti jog alapján közigazgatási jogsértésnek, bűncselekménynek vagy egyéb típusú jogsértésnek minősül-e – súlyos sérelmet okozhat a közérdeknek oly módon, hogy a társadalom jólétét fenyegető jelentős kockázatot teremt. Ha ezeken a területeken a jogérvényesítésben tapasztalt gyengeségeket azonosították, és a visszaélést bejelentő személyek általában abban a kiváltságos helyzetben vannak, hogy fel tudják fedni a jogsértéseket, akkor hatékony, bizalmas és biztonságos bejelentési csatornák bevezetésével, valamint a visszaélést bejelentő személyek megtorlástól való hatékony védelmének biztosításával javítani kell a jogérvényesítést.
- (5) A visszaélést bejelentő személyek hatékony védelmét biztosító közös minimumszabályokat azon jogi aktusok és szakpolitikai területek tekintetében kell alkalmazni, amelyek esetén szükség van a jogérvényesítés erősítésére, amelyek esetén a visszaélést bejelentő személyek jelentésének elmaradása kulcsfontosságú a jogérvényesítésre nézve, valamint amelyek esetén az uniós jog megsértése súlyos sérelmet okozhat a közérdekben. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a visszaélést bejelentő személyek védelmét szolgáló átfogó és koherens nemzeti szintű keret biztosítása céljából kiterjesztik a nemzeti rendelkezések alkalmazását más területekre is.

- (13) A jogsértések visszaélést bejelentő személyek általi bejelentése **kulcsfontosságú lehet az uniós szabályok megsértéséből eredő**, olyan közegészségügyi és **fogasztóvédelmi kockázatok felderítése, megelőzése, csökkentése és felszámolása szempontjából**, amelyek egyébként rejtve maradnának. Így különösen a **fogasztóvédelem** szoros kapcsolatban áll azokkal az esetekkel is, amikor nem biztonságos termékek számottevő kárt okozhatnak a fogasztóknak.
- (39) A védelmet a természetes személyek olyan kategóriáira is célszerű kiterjeszteni, akik – noha nem minősülnek az EUMSZ 45. cikke (1) bekezdésének értelmében vett munkavállalónak – kulcsszerepet játszhatnak az uniós jog megsértésének feltárásában, és munkavégzéssel kapcsolatos tevékenységükkel összefüggésben gazdaságilag kiszolgáltatott helyzetben találhatják magukat.
- (45) A véleménynyilvánítás szabadságának, valamint a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének megóvását szolgáló eszközként a megtorlással szembeni védelmet biztosítani kell azon személyek számára, akik valamely cselekményről vagy mulasztásról valamely szervezetben belül (belső bejelentés) vagy pedig külső hatóságnak (külső bejelentés) szolgáltatnak információt, **továbbá olyan személyek számára is, akik nyilvánosan (például a nyilvánosságnak közvetlenül, online platformokon vagy a közösségi médiában, vagy pedig a médiának, választott tisztviselőknek, civil társadalmi szervezeteknek, szakszervezeteknek, vagy szakmai és üzleti szervezeteknek) hozzáférhetővé tesznek ilyen információt.**
- (109) Ez az irányelv tiszteletben tartja a különösen a Chartában – különösen annak 11. cikkében – elismert **alapvető jogokat és alapelveket**. Ennek megfelelően ezen irányelvet az említett jogokkal és alapelvekkel összhangban kell végrehajtani, biztosítva többek között a **véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságát**, a személyes adatok védelméhez való jogot, a vállalkozás szabadságát, a **magas szintű fogasztóvédelemhez való jogot**, az emberi egészség magas szintű védelméhez való jogot, a magas szintű környezetvédelemhez való jogot, a **megfelelő ügyintézéshez való jogot, a hatékony jogorvoslathoz való jogot és a védelemhez való jogot.**

IV. FEJEZET

NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL

15. cikk

Nyilvánosságra hozatal

- (1) A nyilvánosságra hozatalt végző személy **ezen irányelv szerint védelemben részesül**, amennyiben bármelyik alábbi feltétel teljesül:
- a) a személy először **belső és külső bejelentést tett vagy közvetlenül külső bejelentést tett a II. és a III. fejezetnek megfelelően**, azonban a bejelentésre válaszként a 9. cikk (1) bekezdésének f) pontjában vagy a 11. cikk (2) bekezdésének d) pontjában említett **határidőn belül nem történt megfelelő intézkedés; vagy**
- b) a személy **alapos okkal vélelmezi, hogy:**
- i. **a jogsértés közvetlen vagy nyilvánvaló módon veszélyezteti a közérdeket**, például akkor, amikor **vészhelyzet vagy visszafordíthatatlan kár kockázata áll fenn; vagy**
- ii. **külső bejelentés esetén az ügy sajátos körülményeiből fakadóan fennáll a megtorlás kockázata, illetve kicsi az esélye annak, hogy a jogsértést érdemben orvosolni fogják, például azért, mert bizonyítékok elrejtésére vagy megsemmisítésére kerülhet sor, vagy mert valamely hatóság összejárthat a jogsértés elkövetőjével vagy érintett lehet a jogsértésben.**

EUMSZ

XV. CÍM FOGYASZTÓVÉDELEM 169. cikk

(az EKSz. korábbi 153. cikke)

- (1) A fogyasztói érdekek érvényesülésének előmozdítása és a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosítása érdekében **az Unió hozzájárul a fogyasztók egészségének, biztonságának és**

gazdasági érdekeinek védelméhez, valamint a tájékoztatáshoz, oktatáshoz és az érdekeik védelmét célzó önszerveződéshez való jogaik megerősítéséhez.

Tehát a te tevékenységed a 169. cikk alapján a fogyasztók tájékoztatáshoz való jogai megerősítésén is alapul, mert a nyilvános tájékoztatás egy ilyen szakkérdésekkel foglalkozó ügyvéd kapcsán a hátrányos helyzetben lévő fogyasztók önszerveződéshez való jogai megerősítéséhez is hozzájárul.

Charta:

10. cikk

A gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadság

Mindenkinek joga van a gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadsághoz. Ez a jog magában foglalja a vallás vagy a meggyőződés megváltoztatásának szabadságát, valamint a vallásnak vagy meggyőződésnek **mind egyénileg, mind együttesen, mind a nyilvánosság előtt**, mind a magánéletben, istentisztelet, oktatás és szertartások végzése útján való kifejezésre juttatását.

11. cikk

A véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága

- (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát, valamint az információk és eszmék megismerésének és közlésének szabadságát anélkül, hogy ebbe **hatósági szerv beavatkozhatna**, továbbá országhatárookra való tekintet nélkül.
- (2) A tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét tiszteletben kell tartani.

13. cikk

A művészet és a tudomány szabadsága

A művészet és a tudományos kutatás szabad. A tudományos élet szabadságát tiszteletben kell tartani.

Az EUB döntései és ítélezési gyakorlata fejlődésének adott állapota a tudományos élet jogtudományt érintő része, ezért a 12-és 13 cikkek összefüggnek.

38. cikk

A fogyasztók védelme

Az Unió politikáiban biztosítani kell a fogyasztók védelmének magas szintjét.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:12012P/TXT>

A fentiek alapján tény, hogy jogi képviselőként az alapperben egy kiemelt szakpolitika területén, fogyasztóvédelmi perben kell az ügyfél jogai mellett kiállni. Ennek a területnek a védelme az uniós jog alapján kiemelt fontosságú, közérdekű és e szabályok a közrendi jogszabályok rangjával bírnak. Ezen a területen kell biztosítani a fogyasztóknak számára a legmagasabb szintű bírói jogvédelmet.

Az 2019/1937 Irányelv átültetési határideje már lejárt: (2021. december 17).

[03089.pdf \(parlament.hu\)](#)

Miután az irányelv nem került még implementálásra, a jogi aktus közvetlen hatállyal bír – még az ügyvédi kamarák vonatkozásában is.

A fegyelmi vád által szándékolt szankció megítélése a 2019/1937 Irányelv 15. cikkének az Irányelv 1,2,3,13,28,31,32,42-45, 91, 109. preambulumbekzdéseivel összefüggésben értelmezett 1) bekezdése, valamint a 18. cikk f) pontja alapján, különös tekintettel arra, hogy a fogyasztóvédelmi szakpolitikai területen az uniós jog megsértése – függetlenül attól, hogy az a nemzeti jog alapján közigazgatási jogsértésnek, bűncselekménynek vagy egyéb típusú jogsértésnek minősül-e – **súlyos sérelmet okozhat a közérdeknek** oly módon, hogy a társadalom jólétét fenyegető jelentős kockázatot teremt, mert a felperes bíró eljárása az alapperben az EUB értelmezési kritériumai alapján egyben strukturális jelenségre, rendszerszintű problémára is utal.

Ezen a 93/13 Irányelv alá tartozó területen a szakmai tevékenység keretében a jogérvényesítés során tapasztalt jogsértés(eke)t azonosította az eljárás alá vont ügyvéd, ezért quasi **visszaélést bejelentő személyként a megtorlás elleni irányelv hatálya alatt abban a kiváltságos helyzetben van**, (illetve kellene legyen) hogy **fel tudja fedni a jogsértéseket**, a kamarának **a visszaélést bejelentő személy megtorlástól való hatékony védelmének biztosításával pedig javítani kell(ene) a jogérvényesítést**, különös figyelemmel arra, hogy a kamara a fegyelmi eljárások során figyelmen kívül hagyja rendszerszinten mindkét Irányelv célját, ezért nem képes megállapítani, hogy **a bíró és jogi képviselő közötti konfliktust nem bűncselekményként vagy fegyelmi ügyként kell kezelni, hanem ez egy olyan jogkérdés, melyben az EUB értelmezése irányadó.**

Az ilyen típusú perek ezentúl a blankettaszerződések kapcsán fogyasztók tömegeit érintik, az ilyen bírói visszaélést bejelentő személy(ek) jelentésének elmaradása tehát kulcsfontossággal bír, jelen esetben pl. az alapper jogérvényesítésre nézve, valamint amelyek esetén a strukturális jelleg miatt az uniós jog megsértése súlyos sérelmet okozhat a közérdekben.

[9] Az ügyvédi kamara jogvédelmi szerepe

Az ügyvédi kamarának meg kellene védenie a panaszlott ügyvédet. Egyrészt azért, mert a bejelentő elnök személyével kapcsolatosan teljesen alappal merül fel aggály, hiszen pontosan ő az, aki a Vasvári-ügyben is az uniós jogot alkalmazni kívánó, EDE eljárást kezdeményező bíróval szemben fegyelmi eljárást indított, amire az

EUB azt állapította meg, hogy ez az eljárás “alkalmas dermesztő hatás” kiváltására a többi bíró felé. Önmagában ez a tény megalapozza az ezen elnök személyével kapcsolatos integritási aggályokat, ehhez már csak döbbenetes plusz, hogy Schadl “habil.” kamarai elnököt fogadta egy “fikabíró” kirúgásával kapcsolatos ügyben, ahol a nyomozati anyag szerint elhangzott, hogyha kirúgni nem is tudja, de az életét az ilyen bírónak meg tudja nehezíteni, ha kell. A devizahitelesek elleni végrehajtási eljárások elválaszthatatlanok a DH kiigazító rendszer fogyasztóvédelmi jogszabályokra gyakorolt deregulációs hatásától, melyek az uniós jogvédelem lényegét gyengítik.

Ilyen előzmények mellett egy ügyvédi kamarának már ezen tények alapján azonnal meg kellene tagadnia az elnök bejelentése alapján indult vizsgálatot, sőt az ügyvédek tevékenységéről szóló ENSZ dokumentum alapján is tiltakozni kellene, hogy a jövőben a kamarai tagokat érintően tartózkodjanak ilyen dermesztő hatás és az ügyvéd megfélemlítését, büntetését célzó bejelentésektől.:

a.

<https://444.hu/2023/03/21/a-biroi-fuggetlensegrol-tart-konferenciat-a-kuria-es-pont-az-tortenik-amire-szamitani-lehetett>

b.

<https://444.hu/2023/02/10/schadl-ne-alljon-mar-bele-egy-szajbabaszott-kis-jarasbirosagi-fikabiro-most-mar-tenyleg-hat-az-agyamat-eldobom>

Ezért az ilyen fegyelmi eljárások megindítása kapcsán alappal vetődik fel, hogy a MÜK maga is képtelen ellátni feladatát, és ez más kamarai tagok szerint is komoly problémát jelent, mert láthatólag a MÜK maga sem képes definiálni érdekképviselési kötelezettsége tartalmát:

“Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 144.§ (3) bekezdése az ügyvédi kamarák (a Magyar Ügyvédi Kamara és a területi kamarák) által kötelezően ellátandó közfeladatként jelöli meg az ügyvédi tevékenység gyakorlására jogosultak érdekképviselésével kapcsolatos feladatok ellátását. A törvény az ügyvédi kamarákat, az ügyvédi tevékenységet gyakorlók önkormányzati elven alapuló, szakmai és érdekképviselési feladatokat ellátó köztestületeként definiálja.

A törvény az érdekképviselési tevékenység tartalmának kifejtésével adós marad, azonban a tény ettől még tény: a kamarák (mind a Magyar Ügyvédi Kamara, mind pedig a területi kamarák) kötelezően ellátandó, így számonkérhető közfeladata tagjainak érdekképviselését biztosítani.

Sokan éreztük úgy az elmúlt időkben, hogy ez a kötelezően ellátandó tevékenység a háttérbe szorult. Ha volt is, esetlegesen, véletlenszerűen történt, általában az események után kullogva és későn reagálva. Egyértelműen látszik, hogy míg a kamara közhatalmi funkcióinak végrehajtására („a kamara az ügyvédség cégbírósága”) jelentős méretű, drága, és nem feltétlenül hatékony szervezetet tart fenn, addig az érdekvédelemmel kapcsolatos közfeladatoknak sem a szervezeti kereteit, sem a kialakult eljárásrendjét, sem a megfelelő fórumait nem találjuk.”

<https://kollegakxxi.com/2018/09/08/a-mi-xxi-szazadi-kamarak-erdekvedelem-amit-meg-kell-tenni/>

Másfelől különösen aggályos, hogy ugyanez a bejelentő személy egy olyan bíró eljárásával kapcsolatosan nyilvánul meg, aki szintén nem alkalmazza az uniós jogot, és ezért alappal merül fel a kétség, hogy sem az eljáró bíró, sem pedig a bejelentő személy szervezeti és igazgatási szempontból nem független, így egy ilyen bejelentés a bíróságon belüli integritási problémákra utalhat.

Az analógia egyértelmű, Tatár-Kis elnök most pontosan ugyanezt a módszert alkalmazza, azon ügyvéddel szemben is, aki az uniós jog autentikus értelmezése alapján képviseli és védi ügyfelei jogait, nyilvánvalóan az ő életét is úgy kívánja legalább megnehezíteni, mint a Schabl által említett "járásbíróági bírót".

Az érintett jogi képviselő ilyen aggálya teljesen jogos, az előzmények tükrében pedig megalapozott.

Nyilvánvaló cél a szókimondó jogi képviselő megfélemlítése, a közvetett szándék, hogy a fogyasztókat elrettentsék az „árrés” perek újra indulásától és megakadályozzák, hogy a fogyasztók tömegesen lépjenek fel uniós fogyasztói jogaik érvényesítése céljából a DH törvények uniós jogot, az Irányelv célját, és a 6 cikk (1) bekezdés kógens norma jellegét és a vele párhuzamosan alkalmazandó 7 cikk (1) bekezdését súlyosan sértő rendelkezései ellen. Mert ez zavarja a hitelezők és azon gazdasági körök érdekeit, akik az uniós jog elcsalásából, bíróságok általi mellőzéséből kiválóan megélnék, sőt az elmúlt évtizedben erre alapították gazdasági vállalkozásukat. Mivel ilyen körülmények között az uniós jog felülértelmezése, cseresznyézése vagy mellőzése számukra "létkérdés" az üzleti terv része, ezért egyértelmű, hogy a bíróságokat közelítik meg, hiszen a gazdasági érdekek mentén történő szándékos felülértelmezések ítéletekbe foglalása kizárólag a bíróságokon keresztül érhető el hatékonyan.

Különös figyelemmel arra, hogy a DH törvények a nemzeti jog része, melynek félretételéhez kizárólag a nemzeti bíróságnak van hatásköre. Cél, hogy fel sem merüljön, hogy bírói hatalmukat e körben arra használják fel, hogy az uniós joggal összhangban hozzák meg véghatározatukat.

A DH törvények a jogalkotó és a bankszövetség kiegyezése kapcsán azok érdekeit és akaratát, elvárását tükröző megállapodások törvényben megtestesülő intézkedése, mely szándékoltan korlátozza az uniós jog a C-26/13 ítélet hatályát.

Teljesen nyilvánvaló ezért az is, hogy ezek a "bírók" akik a DH törvények rendelkezéseit szó szerint alkalmazzák, nem tudnak egyenlő távolságot tartani a felektől, és ezért sem pártatlanok, sem független nem lehetnek.

A fegyelmi "vádpointok" alapján így csak kérdések merülnek fel:

Az Üttv. 107. § a) pontja szerint fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló kamarai tag, ha az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában, vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelezettségét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.

Mit követ el az a bíró, és az igazgatási vezető, ha bírói tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő jogszabályban meghatározott, vagy az uniós jog elsőbbsége megtagadásával bírói kötelezettségét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi? Ha hivatali pozícióját arra használja, hogy a felek egyikének jogtalan előnyt, a másiknak jogtalan hátrányt okozzon? Milyen garanciái vannak az egyéni bírói függetlenségnek és felelősségnek? Annak, hogy a fogyasztó egy szakértő bíró és nem egy a témában egyáltalán nem jártas bíró elé kerül?

„A nemzeti bíróságok konkrétabb kritériumokat is kidolgozhatnak a szerződési feltételek tisztességtelen jellegének értékeléséhez, amennyiben azok összhangban vannak a Bíróság által meghatározott módszertannal. Amennyiben az egységes jogértelmezés érdekében a nemzeti legfelsőbb bíróságok a tisztességtelen szerződési feltételekről szóló irányelv végrehajtásának részletes szabályait illetően kötelező határozatokat hoznak, akkor ezek a határozatok nem akadályozhatják meg az egyes bíróságokat abban, hogy biztosítsák az említett irányelv teljes érvényesülését és hatékony jogorvoslatot nyújtsanak a fogyasztóknak, sem pedig abban, hogy előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz forduljanak”

(Európai Bizottság Közleménye)

A 6/2018. (III.26.) MÜK szabályzata az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól (ÜESZ) 2.1. pontja szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlója köteles igénybe venni minden törvényes eszközt ügyfele jogai és jogos érdekei érvényesítéséhez, ennek keretében jogi képviselőt ellátása esetén az ellenérdekű fél jogi képviselőjével, annak hozzájárulása esetén vagy jogi képviselő hiányában közvetlenül az ellenérdekű féllel, továbbá – jogellenes befolyásolásuk nélkül – a tanúval, a szakértővel és az eljárás más résztvevőivel értekezhet és információkat cserélhet.

Az Irányelv márpedig kötelezettséget telepít a tagállamokra, hogy a fogyasztóknak jogokat állapítson meg, a bíróságokra, pedig hogy ezeket a jogokat hatékony bírói jogvédelem keretében biztosítsák.

A bíró hogyan, milyen intézkedések keretében nyújtotta ezt a jogvédelmet? Hogyan biztosítja, hogy a fogyasztó a tisztességtelen feltétel nélküli ténybeli és jogi helyzetbe kerüljön? Mi akadályozza meg abban, hogy kétség esetén előzetes döntéshozatali eljárási kérelemmel forduljon az EUB-hoz? Miért a jogi képviselő hibája az, ha a bíró még azt sem tudja, hogy az „uniós bíróság” tényleges jelenléte a perben egy olyan fogalmat takar, ami egy vélelem és megdönthető és ezen kérdésben végső soron nem Tatár-Kis, vagy egy fegyelmis ügyvéd” kolléga jogosult dönteni, hanem uniós jogi fogalomról lévén szó - az EUB? A fogyasztónak (aki kiszolgáltató helyzetben van, nem ismeri jogait vagy annak terjedelmét) az uniós jog alapján a jogi képviselőjén keresztül joga van kifejezni a devizában nyilvántartott hitelével kapcsolatos jogvitában eljáró bíróság pártatlanságával és függetlenségével kapcsolatos aggályait.

Az ÜESZ 2.4. pontja alapján az ügyvédi tevékenység gyakorlója nem tanúsíthat olyan magatartást, mely ellentétes az ügyfél jogos érdekével.

A bíró tanúsíthat olyan magatartást, hogy elvonja magát a jog hatálya alól, akár azért mert igazodni szeretne, akár azért mert nem ismeri az uniós jogot és a fogyasztóknak ezzel kárt okoz?

Az ÜESZ 2.5. pontja kimondja, hogy az ügyvédi tevékenység gyakorlója betartja a közhatalmi eljárások rendjét, és tiszteletben tartja a közhatalmi szervek méltóságát.

A bíróságok méltóságát éppen a bíróság sérti meg azzal, hogy megtagadja a hivatalból eljárást, esetleg nem is ismeri a vonatkozó uniós fogyasztóvédelmi jogot, így megtagadja a fogyasztótól az Irányelv alapján járó magasszintű jogvédelmet, a közhatalmi eljárás kapcsán pedig megtagadja előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését. Az uniós jogot annak valós tartalmáról tájékoztatást adó jogi képviselő valójában a jogi hivatásrend és ebben a bíróságok méltóságát is védi. Akkor ki is az valójában, aki sérti a közhatalmi eljárások rendjét?

Az ÜESZ 13.1. pontja szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlója tárgyalásai és eljárásai során hivatása hagyományainak megfelelően érintkezik a bíróságok, hatóságok tagjaival, valamint mindenki mással, akivel eljárása során kapcsolatba kerül, részükre a kellő megbecsülést és tiszteletet megadja, valamint azt saját hivatásával szemben is elvárja.

A jogi képviselő az uniós jog alapján képviseli ügyfelét, joggal várhatja el a saját hivatásával kapcsolatosan is az eljáró bíróságok felé irányuló tiszteletét, mert ezeket az információkkal a bíróságoknak maguknak is tisztában kell lenniük, nem a jogi képviselő hibája, hogy a bíróság nem ismeri vagy nem tudja alkalmazni a jogot, azaz sem a dorsch sem pedig a Koppenhágai Kritériumoknak nem kívánnak vagy esetleg nem is tudnak, nem képesek megfelelni. Az ügyvéd, ha az uniós jog alapján érvel, ezért még tájékoztató tevékenységet is végez, ez olyan hiánypótló tevékenység is egyben amely nem csak a bírói mulasztást, vagy igénytelenséget hivatott pótolni, hanem annak következtében jelentkező hibás bírói döntés veszélyének lehetőségét igyekszik MEGELŐZNI.

Ráadásul az uniós jog megsértésének jelzése nem járhat megtorlással a bejelentő részére. Ismétlésként:

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) **2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről** PE/78/2019/REV/1
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32019L1937>

ENSZ ügyvédek szerepe:

20. Az ügyvédek polgári jogi és büntetőjogi mentességet élveznek a bíróság, törvényszék vagy más jogi vagy közigazgatási hatóság előtti írásbeli vagy szóbeli beadványaikban vagy hivatásszerű megjelenésük során jóhiszeműen tett releváns nyilatkozataikért.

<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/basic-principles-role-lawyers>

Az ÜESZ 13.3. pontja kimondja, hogy az ügyvédi tevékenység gyakorlója a) nyilatkozatait, beadványait és különösen perbeszédeit jogilag megalapozottan és igényesen készíti és adja elő.

A jogi képviselő éppen ezt tette, az, hogy a bíróság ezt azért nem képes „észlelni”, mert nem érti, vagy nem ismeri kellő mélységben vagy egyáltalán az uniós jogot és képzetlen, vagy csak a felsőbbbíróóságok utasításaira hagyatkozik, nem követi az EUB ítélkezési gyakorlatának fejlődését, nem a jogi képviselő hibája.

A bírói igénytelenséget, képzetlenséget nem lehet a gondosan kellő szakmai felkészültséggel eljáró jogi képviselőn számonkérni, ezen képességek hiányát a felkészületlenséget a méltóságával védő bíró pártatlan és magas szintű védelem ellátására való képességét, mint „uniós bíróság” igenis meg lehet sőt meg kell kérdőjelezni. Ennek hiánya ugyanis törvényszerűen vezet egy ilyen „érinthetlenné vált” bírói réteg önkényes eljárásához, ahol a szakmaiatlan vagy korrump döntéseket a talár mögé lehet söpörni, és a méltóságot védő műfelháborodás mögé rejteni a bírói segédlettel, törvényen alapuló jogfosztás tényét, miközben ténylegesen a jogkereső állampolgárokkal szembeni ilyen bírói attitűd a Charta 7, 38, 47. cikkeinek sérelmével járó visszafordíthatatlan, az emberi jogot, tulajdonjogot sértő események sorozatához vezet.

- ❖ **A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható volt, hogy eljárás alá vont személy a Fővárosi Törvényszék elnökének bejelentése mellékletét képező jegyzőkönyv alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt olyan nyilatkozatokat és kijelentéseket tett, amelyek az ügyvédséghez méltatlanok, és a hivatkozott rendelkezésekkel ellentétesek.**

Megállapítható, hogy az előzmények ismeretében a Schadl korrupciós botrányban és Vasvári ügyben érintett Tatár-Kis nyilatkozata nem választható el és kapcsolódási pont a jelen üggyhöz, nemtelen támadása méltatlan egy uniós jogok elbírálására jogosult bírósághoz, az ilyen bejelentések a bírói hivatásrendre vonatkozó összes rendelkezéssel ellentétesek. A BÜK vajon miért nem tiltakozik egy ilyen bejelentéssel szemben? Azért, mert a bankjogászoknak nem érdeke az uniós jog teljes érvényesülése, mert így nem tudnák a tagállami jog szerinti megkerülő módszerekkel kifosztani a fogyasztókat?

- ❖ **Eljárás alá vont ügyvéd a tárgyalóteremben tett kijelentései nélkül is megfelelő módon képviselhette volna az ügyfelei érdekeit, nyilatkozatai szükségtelenek voltak, egyben az eljáró bíróság részére a kellő megbecsülést és tiszteletet nem adta meg, az eljáró bíró és a bíróságok tekintélyét és méltóságát sértő módon járt el, tevékenységük és a nácik védekező nyilatkozata között párhuzamot vont, továbbá a bírói pártatlanságot és függetlenséget konkrét ténybeli alapok nélkül megkérdőjelező nyilatkozatai sértik a hivatkozott hivatásrendi normákat.**

A jogi képviselő a megfelelő módon képviselte ügyfele érdekeit, kellő szakmai gondossággal. Az, hogy a bíróság nem ismeri jogot, esetleg fogalma sincs megtörtént és dokumentált történelmi tényekről, az nem a jogi képviselő hibája: éppen a bíróság eljárása sérti a jogi képviselő ügyvédi méltóságát és nem csak a

bíróságok tekintélyét, de az egész jogi hivatásrend méltóságát és becsületét is, kivéve persze éppen azokat, akiknek anyagi érdekében áll az uniós jog valódi fogyasztóvédelmi tartalmának szándékos elcsalása, felülértelmezése és meghamisítása. Az uniós jogot annak autentikus értelmezését adó ügyvédet ki védi meg? A jogi képviselő eljárása éppen a bírói pártatlanság és függetlenség elérésében érdekelt, az, hogy a bíróság függetlenségét kérdőjelezi meg, az nem jelenti azt, hogy annak nincs konkrét ténybeli alapja, csak azt jelzi, hogy a fegyelmi eljárást kezdeményező bírók és a fegyelmi biztos nem ismerik azon jogi alapokat, ami alapján a bírói függetlenség és pártatlanság megkérdőjelezhető. Vagy úgy tesznek.

Nem tűnik fel a BÜK számára, hogy az uniós jog elcsalásában, szervezett korrupciós bűncselekményekben „érintett” bírók eszközként használják fel a kamarákat?

- ❖ Mindez pedig az ügyfele érdekeivel is ellentétes magatartásnak tekinthető, egyben nem felel meg az ÜESZ 2.1. pontjában rögzített előírásoknak sem.

Az ügyfél érdekeivel ellentétes magatartásnak éppen az lenne tekinthető, ha az ügyvéd a kormány-bankszövetség megállapodását az uniós jog hatályát súlyosan korlátozó bírói jogegységi eljárások DH törvények rendszere alapján nyújtaná be a keresetet és ügyfelét joglemondásra kényszerítené és kiszolgáltatná a bíróságok azon elvárását, hogy a fogyasztókat a védelem szintjét lenullázó DH törvények szerinti jogkövetkezményeket kérje. A probléma inkább azt jelzi, hogy egyes bírók képtelenek megbirkózni azzal a kritikával, hogy szembesíteni lehet őket azzal, hogy nem képesek alkalmazni az uniós jogot és ezzel kárt okoznak.

- ❖ 3 A rendelkezésre álló adatok alapján fennáll az alapos gyanúja annak, hogy eljárás alá vont ügyvéd a fenti magatartásaival megsértette az Ügyvédi Etikai Szabályzat 2.1., 2.4., 2.5., 13.1. és 13.3. pontjában írt rendelkezéseket, és ezzel az Üttv. 107. § a) pontja szerinti, négy rendbeli szándékos fegyelmi vétséget – ügyfél érdekeivel ellentétes magatartás tanúsítása, eljárási szabályok megsértése, közhatalmi szervek tekintélyének lejáratása, ügyvédi nyilatkozat sértő tartalma - valósított meg, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint fegyelmi eljárás kezdeményezéséről határoztam.

*Ez a pont azt veti fel, hogy a fegyelmi biztos alkalmatlan a feladat elbírálására, mert láthatólag nincs olyan szakmai ismeret birtokában, ami alapján a fegyelmi ügyet pártatlan és független eljárás keretében lehessen lefolytatni. Mert éppen a fegyelmi megindításával arról tesz bizonyosságot, hogy saját magának nincsenek kellő mélységű, csak felszínes ismeretei az előtte fekvő ügyről. **Alappal vetődik fel így a gyanú, hogy ez az eljárás egy „kirakat-per” aminek nincs más funkciója, mint hogy a fegyelmi biztos a jogi képviselőt és közvetetten az ügyfelet megfélemlítse, büntesse és elrettentse.***

- ❖ Az Üttv. 127. § (1) bekezdése a FESZ 22.1. pontja alapján indítványozom, hogy a fegyelmi tanács a határozatát tárgyalás tartása nélkül hozza meg, ugyanis annak jogszabályi feltételei álláspontom szerint fennállnak.

A fegyelmi biztos álláspontja arról tanúskodik, hogy nem ismeri a jogkérdést, nem ismeri az uniós jogot és nem ismeri azon jogszabályi rendelkezéseket sem, melyekről így nem lehet álláspontja sem, mert láthatóan fogalma nincs az EUB releváns ítéleteiről annak a jognak a konkrét ügyre vonatkozó tartalmáról sem ami alapján a jogi képviselő a fenti nyilatkozatokat megtette.

- ❖ Az ügy megítélése egyszerű, a magatartások közokirattal igazoltak, a kijelentések megtörténtét eljárás alá vont személy sem vitatta. A fegyelmi felelősség kérdésében - lévén, hogy jogkérdés képezi az ügy és a felelősség tárgyát - további bizonyítás felvétele nélkül is lehetséges az állásfoglalás. Eljárás alá vont ügyvéd az előzetes vizsgálat során nyilatkozatot tett, felelősségét vitató tartalmú előadást adott elő, azonban a fegyelmi határozatban rögzített tényállást nem vitatta. A jogkérdés megítéléséhez tanúbizonyítás nem szükséges, személyi jellegű bizonyítás felvételére a kolléga sem tett indítványt az eljárás során, az ügy tehát a rendelkezésre álló iratok, különösen a tárgyalási jegyzőkönyv és az eljárás alá vont személy védekező irata alapján elbírálható. A rendelkezésre álló iratok alapján tehát megállapítható, hogy eljárás alá vont személy a kifogásolt magatartásaival a határozatomban felhívott normákat megszegte.

A rendelkezésre álló iratok alapján inkább az állapítható meg, hogy az eljáró fegyelmi biztos alkalmatlan az ügy megfelelő vitelére, mert az uniós jog kellő ismeretének hiányában nem képes annak eldöntésére, hogy a jogi képviselő állításait mire alapozza, ezért ez az eljárás egy formai koncepció eljárás, ahol már előre lehet borítékolni a döntést.

- ❖ A felrótt magatartásai az ügyvédségbe és az ügyvédi tevékenységbe vetett közbizalom megingatására, illetve az ügyvédi hivatás méltóságának megsértésére alkalmasak.

Pontosan ez és az ilyen fegyelmi eljárások és az uniós jogot felülértelmező, félretevő vagy szemezgető bíróságok eljárása alkalmas a bírói tevékenységbe vetett közbizalom megingatására, és az ügyvédi kamarák azon tevékenységébe vetett minden értelemben vett bizalom megingatására is, hogy egyáltalán képesek-e olyan ügyben védelmet vagy bármiféle érdekvédelmet nyújtani egy kamarai tagnak, amikor ez az eljárás a fegyelmi bejelentést tevő bíró tevékenysége kapcsán a „közvetett bírói jogvédelem” (=előzetes döntéshozatali eljárás megindítása elutasítása) és a magas szintű jogvédelem nyújtása kötelezettsége megszegését leplezi és a bírói önkény érvényesítésére az ügyvédi kamarák laikus az adott jogkérdéshez nem értő tagjait használják fel úgy, hogy a Tatár Kis féle, már az EUB által és a nyomozati anyagban szereplő dermesztő hatást elérjék.

Annak megítélésére, hogy ilyen fegyelmi eljárás lefolytatható-e, kizárólag olyan fegyelmi biztos lenne képes, amely az érintett jogkérdések kapcsán az uniós jogot kellő mélységben ismeri, mert ennek megítélése ténylegesen nem fegyelmi, hanem uniós jogot érintő szakmai kérdés. Ezért ennek az eljárásnak a megindítása önmagában megkérdőjelezi a fegyelmi biztos eljárásának pártatlanságát és szakmai alapját.

A fegyelmi biztos állításával szemben annak megítélése, hogy milyen kritériumokat kellene figyelembe venni egy ilyen ügy esetén az érdemi bizonyítási eljárás lefolytatásához az alábbiak szerint pusztán csak „ennyire egyszerű”:

[10] A Nürnbergi-hasonlat kérdése

Korrekt analógia, egyrészt olyan történelmi tényekről van szó amit eltagadni nem lehet.

További hasonló pereket Németország egész területére kiterjesztve folytattak. Ezeket 1949-ig bezárólag hozzávetőlegesen 200 további személy került vád alá, köztük embereken kísérleteket folytató orvosok, a koncentrációs táborok parancsnokai és a nemzetiszocialista gyakorlatot támogató bírák. A per megmutatta, hova vezethet a jog és az erkölcs szétválása, hiszen nem volt könnyű elítélni olyan embereket, akik hatályos, de erkölcstelen törvények szerint jártak el. Az így keletkezett feszültséget Gustav Radbruch német jogtudós oldotta fel a róla elnevezett formulával: az erkölcs a jog alapvető eleme, és ha egy törvény ezt alapjaiban sérti, akkor nem rendelkezik a törvényesség kritériumával, így nem válik alkalmazhatóvá.

A harmadik bírodalmat vezetőket felelősségre vonó per történelmileg sok újat hozott és új szakaszt nyitott a nemzetközi jog történetében, miután precedens értékűvé vált. A nürnbergi ítéleteket az ENSZ közgyűlése 1946. december 11-én jóváhagyta, és a nemzetközi jog szintjére emelte a bíróság gyakorlatát.

https://hu.wikipedia.org/wiki/N%C3%BCrnbergi_per

A DH törvényeken alapuló perek analógiát mutatnak a történelem legsötétebb időszakait idéző zsidótörvényekkel, koncepciók perekkkel, csak ezt az analógiát nagyon kevesen merik felemlíteni.

Az Európai Bizottság szervei előtti (FSUG, DG JUST) eljárásom alapján pont a rendszerszintű uniós jogtagadás képezi. A fogyasztóvédelem kérdésköréből a jogállamisági kérdések közé az ügyet pont jelen fegyelmi eljárás emelte ki.

[11] Emberi jogok kérdése – Kusionová-ügy

A fogyasztók uniós jogainak megtagadása a Charta sérelmét eredményezi, a fogyasztók nem lesznek képesek az ilyen intézkedések arányosságának felülvizsgálatára, mely így családtagjaikat is súlyosan érinti, ezek az események az otthon a család és a jövő elvesztése alappal veti fel a kínzás, embertelen bánásmód

fogalmak megjelenését is. Aki önkezeléssel vet véget az életének, aki elvesztette az otthonát, és nem képes kártérítési pert indítani, még utólagos védelmet sem szerezni, azok számára az okozott kár felfoghatatlan és irreverzibilis. Márpedig ilyen körülmények között Köbler típusú perek megindítása sem várható el egy kilakoltatott embertől, aki minden vagyonát elveszítette, és a bíróságokra is rettegéssel gondol. Ezentúl egy ilyen perben már a fogyasztókat megillető különleges védelmet sem kell garantálniuk a bíróságoknak, nincs hivatalból eljárás elve.

Összefüggés az EJEB 19009/04. sz., McCann kontra Egyesült Királyság ítélet, 50. §-a, (Ítéletek és Határozatok Tára 2008), a 27183/04. sz., Rousk kontra Svédország ítélet, 137. §-ára és a C-34/13. sz. Kusionová Smart Capital ítélet között.

A Smart Capital ügy jelentősége még, hogy Nils Wahl ezentúl a 93/13 Irányelv kapcsán behivatkozza az EUSZ 4. cikke, szankciókra vonatkozó elveit és utal a Credit Lyonnais ügy ítélkezési gyakorlatára is.

C-34/13. sz. Kusionová Smart Capital:

Az ügy érdeméről

Az első, második és harmadik kérdésről

- 45 Pontosítani kell, hogy noha az első kérdés kizárólag a Charta 38. cikkét említi, a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem az uniós jog több releváns rendelkezése között lényegében a Charta 47. cikkére utal, és azt idézi. Tekintettel arra, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által feltett első három kérdés a fogyasztók által élvezett védelem szintjének és a rendelkezésükre álló bírói jogorvoslatok meghatározására irányul, e cikket azon uniós jogi eszközök körébe kell vonni, amelyek értelmezését a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróságtól kéri.
- 46 Ezen első három kérdéssel, amelyeket indokolt együttesen vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy a Charta 38 és 47. cikkére tekintettel a 93/13 irányelv rendelkezéseit úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amelyről az alapügyben szó van, amely lehetővé teszi, hogy valamely – adott esetben tisztességtelen szerződési feltételeken alapuló – követelést a fogyasztó által biztosítékul adott ingatlant terhelő biztosíték bíróságon kívüli érvényesítése útján elégtiszenek ki. Igenlő válasz esetén e bíróság arra kíván választ kapni, hogy a Simmenthal-ítéletből (EU:1978:49) következő ítélkezési gyakorlatnak megfelelően e belső jogi rendelkezéseket figyelmen kívül kell-e hagyni.
- 47 Egyrésztől emlékeztetni kell arra, hogy a Charta 38. cikke arról rendelkezik, hogy az Unió politikáiban biztosítani kell a fogyasztók védelmének magas szintjét. A Charta 47. cikke a hatékony jogorvoslathoz való jogot érinti. Ezen kötelezettségek érvényesek a 93/13 irányelv végrehajtására is (lásd ebben az értelemben: Pohotovost-ítélet, EU:C:2014:101, 52. pont).
- 48 Másrésztől a Bíróság ítélkezési gyakorlatában már kimondta, hogy a 93/13 irányelv által létrehozott védelmi rendszer azon az elven alapszik, hogy a fogyasztó az eladóhoz vagy szolgáltatóhoz képest hátrányos helyzetben van, mind tárgyalási lehetőségei, mind pedig tájékozottsági szintje tekintetében, amely helyzet az eladó vagy szolgáltató által előzetesen meghatározott feltételek elfogadásához vezet, anélkül hogy a fogyasztó befolyásolni tudná ezek tartalmát (Pohotovost-ítélet, EU:C:2014:101, 39. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, Kásler és Káslerné Rábai ítélet, C-26/13, EU:C:2014:282 39. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, valamint Sánchez Morcillo és Abril García ítélet, C-169/14, EU:C:2014:2099, 22. pont).
- 49 A fogyasztókkal kötött kölcsönszerződésekhez kapcsolódó biztosítékok tárgyául szolgáló dolgokra vonatkozó végrehajtást illetően meg kell állapítani, hogy a 93/13 irányelv egyáltalán nem tartalmaz utalást a biztosítékok érvényesítésével kapcsolatban.
- 50 Mindazonáltal állandó ítélkezési gyakorlat, hogy a bírósági végrehajtás nemzeti mechanizmusainak uniós jogi harmonizációja hiányában az ilyen szabályok megállapítása az eljárási autonómia elve alapján az egyes tagállamok belső jogrendjébe tartozik, azzal a feltétellel azonban, hogy e szabályok nem lehetnek kedvezőtlenebbek a hasonló jellegű belső jogi helyzetekre vonatkozókhöz képest (az egyenértékűség elve), és nem tehetik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jog által biztosított jogok gyakorlását (a tényleges érvényesülés elve) (lásd ebben az értelemben: Aziz-ítélet, C-415/11, EU:C:2013:164, 50. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, valamint Pohotovost-ítélet, EU:C:2014:101, 46. pont).
- 51 Az egyenértékűség elvét illetően meg kell állapítani, hogy a Bíróság nem rendelkezik olyan információval, amely kétélyre adna okot azt illetően, hogy az alapügyben vitatott szabályozás ezen elvvel összhangban áll-e.
- 52 A tényleges érvényesülés elvét illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság korábban már kimondta, hogy minden esetben, amikor felmerül a kérdés, hogy egy nemzeti eljárási rendelkezés lehetetlenné vagy rendkívül nehézé teszi-e az uniós jog alkalmazását, meg kell vizsgálni, hogy milyen e rendelkezésnek a különböző nemzeti hatóságok előtti teljes eljárásban betöltött helye, valamint alkalmazása és sajátosságai (Asociación de Consumidores Independientes de Castilla y León ítélet, C-413/12, EU:C:2013:800, 34. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 53 Ezenkívül az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó között a nemzeti jogszabályok szerint zajló bírósági eljárás különös jellegzetességei nem jelenthetnek olyan tényezőt, amely érintheti a 93/13 irányelv rendelkezései alapján a fogyasztókat megillető

- jogi védelmet** (lásd ebben az értelemben: Banco Español de Crédito ítélet, C-618/10, EU:C:2012:349, 55. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, valamint Aziz-ítélet, EU:C:2013:164, 62. pont).
- 54 Meg kell tehát határozni, hogy olyan helyzetben, mint amelyről az alapügyben is szó van, milyen mértékben gyakorlatilag lehetetlen vagy rendkívül nehéz az említett irányelv által biztosított védelem alkalmazása.
- 55 A jelen esetben az ügy irataiból következik, hogy a polgári törvénykönyv 151m. cikkének az önkéntes árverésről szóló törvény 17. cikkének (3) bekezdésével együttesen értelmezett (1) bekezdése egyrésztől úgy rendelkezik, hogy az árverés után történő értékesítés a biztosítékkal szolgáló dologra vonatkozó végrehajtási eljárás megindításáról szóló értesítést követő 30 napon belül vitatható, másrésztől pedig az említett értékesítés feltételeit vitató személy ugyanezen törvény 21. cikkének (2) bekezdése alapján az árverést követően három hónapon belül fordulhat bírósághoz.
- 56 Márpedig noha a 93/13 irányelv az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó részvételével zajló jogvitákban előírja az e jogvitákban eljáró nemzeti bíróság pozitív, a szerződő feleken kívüli beavatkozását (Asbeek Brusse és de Man Garabito ítélet, C-488/11, EU:C:2013:341, 39. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, valamint Pohotovost-ítélet, EU:C:2014:101, 40. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), a tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartása nem kompenzálja teljes mértékben az érintett fogyasztó tétlenségét (lásd ebben az értelemben: Asturcom Telecomunicaciones ítélet, C-40/08, EU:C:2009:615, 47. pont).
- 57 Ahogyan a jelen ítélet 55. pontjában szerepel, és a kérdést előterjesztő bíróság által végzendő vizsgálatok függvényében az alapügyben szóban forgó, a jelen ítélet 55. pontjában hivatkozott nemzeti szabályozásban előírt határidők kombinációja nem összehasonlítható sem a Banco Español de Crédito ítélet (EU:C:2012:349) alapjául szolgáló ügyben szóban forgó 20 napos határidővel, sem pedig az Aziz-ítélet (EU:C:2013:164, 57–59. pont) elfogadásához vezető ügy körülményeivel, ahol a fogyasztó által az ilyen intézkedésekkel szemben benyújtott jogorvoslat kudarcra volt ítélve.
- 58 Egyébiránt a fogyasztókat a 93/13 irányelv alapján megillető jogok védelme céljából a tagállamok különösen ezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdése alapján kötelesek védelmi intézkedések elfogadására a tisztességtelennek minősített feltételek használatának abbahagyása érdekében. Ezt egyébiránt megerősíti az említett irányelv huszonnegyedik preambulumbekzdése, amely pontosítja, hogy e célból a tagállamok bíróságainak és közigazgatási szerveinek megfelelő és hatékony eszközökkel kell rendelkezniük.
- 59 Közelebről a Bíróságnak a jelenleg az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében kimondott lojális együttműködés elvére vonatkozó ítélkezési gyakorlata értelmében a tagállamoknak – még ha ők választhatják is meg az uniós jog megsértése esetén alkalmazandó szankciókat – különösen ügyelniük kell arra, hogy azokat olyan anyagi jogi és eljárási jogi előírások alapján szankcionálják, amelyek hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek (lásd ebben az értelemben: LCL Le Crédit Lyonnais ítélet, C-565/12, EU:C:2014:190, 44. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 60 Egyrésztől a hatékonyságot és a visszatartó erőt illetően a szlovák kormány által a Bíróság elé terjesztett írásbeli észrevételek pontosítják, hogy a biztosíték bíróságon kívüli érvényesítésére irányuló ilyen eljárás során a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság a polgári eljárásjogi törvénykönyv 74. cikkének (1) bekezdése és 76. cikkének (1) bekezdése alapján elfogadhat minden olyan ideiglenes intézkedést, amely megtiltja ezen értékesítés végrehajtásának lefolytatását.
- 61 Másrésztől ahogyan a jelen ítélet 31 és 32. pontjában szerepel, úgy tűnik, hogy a 2014. április 1-jei 106/2014. sz. törvény, amely 2014. június 1-jén lépett hatályba, és a biztosíték létrehozásáról rendelkező olyan szerződésekre alkalmazandó, amelyek teljesítése folyamatosan van. módosította az alapügyben szóban forgóhoz hasonló feltételre alkalmazandó eljárási szabályokat. Közelebről az önkéntes árverésről szóló törvény 21. cikke (2) bekezdésének hatályos változata lehetővé teszi a bíróság számára, hogy a biztosítékról szóló feltétel érvényességének vitatása esetén az értékesítést megsemmisítse, ami visszamenőlegesen megközelítőleg az eredeti helyzettel azonos helyzetbe hozza a fogyasztót, és ily módon az értékesítés jogellenessége esetén az őt ért kár megtérítését nem korlátozza pusztán pénzbeli kompenzációra.
- 62 A szankció arányosságát illetően különös figyelmet kell szentelni azon körülménynek, hogy a biztosíték bíróságon kívüli érvényesítésére irányuló, az alapügyben szóban forgó eljárással érintett dolog a fogyasztó és családjának otthonául szolgáló ingatlan.
- 63 A család otthonának elvesztése ugyanis nem csupán súlyosan sérti a fogyasztók jogait (Aziz-ítélet EU:C:2013:164, 61. pont), hanem az érintett fogyasztó családját is rendkívül nehéz helyzetbe hozza (lásd ebben az értelemben: a Bíróság elnökének Sánchez Morcillo és Abril García végzése, EU:C:2014:1388, 11. pont).
- 64 E tekintetben az Emberi Jogok Európai Bírósága megállapította egyrésztől, hogy a lakóhelyül szolgáló lakás elvesztése a lakóhely tiszteletben tartásához való jog legsúlyosabb megsértésének minősül, másrésztől pedig, hogy az ilyen jogsértés kockázatának kitétt személynek főszabály szerint képesnek kell lennie arra, hogy felülvizsgáltsa ezen intézkedés arányosságát (lásd az EJEB 19009/04. sz., McCann kontra Egyesült Királyság ítéletet, 50. §. Ítéletek és Határozatok Tára 2008 és a 27183/04. sz., Rousk kontra Svédország ítéletet, 137. §).
- 65 Az uniós jogban a lakóhely tiszteletben tartásához való jog a Charta 7. cikkében biztosított alapvető jog, amelyet a kérdést előterjesztő bíróságnak figyelembe kell vennie a 93/13 irányelv végrehajtása során.
- 66 Közelebről azon következményeket illetően, amelyekkel a fogyasztónak és családjának az állandó lakóhelyüknek minősülő lakásból való kilakoltatása jár, a Bíróság már korábban hangsúlyozta annak jelentőségét, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság olyan ideiglenes intézkedést hozzon, amely alapján a jelzálogjog érvényesítése iránti jogellenes végrehajtási eljárás felfüggesztésének vagy megszüntetésének van helye, ha az ilyen intézkedések elrendelése szükségesnek bizonyul a 93/13 irányelv által nyújtani kívánt védelem hatékonyságának biztosításához (lásd ebben az értelemben: Aziz-ítélet EU:C:2013:164, 59. pont).
- 67 A jelen ügyben a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság azon lehetősége, hogy olyan ideiglenes intézkedést fogadjon el, amelyet a jelen ítélet 60. pontja is leír, olyan intézkedésnek tűnik, mint amely megfelelő és hatékony eszköz a tisztességtelen feltételek alkalmazásának megszüntetésére, aminek a vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.
- 68 A fenti megállapításokból következik, hogy a 93/13 irányelv rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amelyről az alapügyben szó van, amely lehetővé teszi, hogy valamely – adott esetben tisztességtelen szerződési feltételeken alapuló – követelést a fogyasztó által biztosítékkal adott ingatlan terhelő biztosíték bíróságon kívüli érvényesítése útján elégítsenek ki, amennyiben e szabályozás nem teszi gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az ezen irányelv által a fogyasztóknak biztosított jogok védelmét, aminek a vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=157486&pageIndex=0&doclang=HU&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=4890164>

2. **McCann kontra Egyesült Királyság ítélet**, 50. §-a

<https://kuria-birosag.hu/hu/ejeb/mccann-es-tarsai-egyesult-kiralysag-elleni-ugye-1898491>

3. **A fentiekkel kapcsolatban a Kásler ügy MTA elemzésével kapcsolatban korábban már említett Papp Mónika eu szakjogász egy cikkére "Versenytitűkőr" is szeretnék hivatkozni.:**

... "Az előzetes döntési kérelmek első hullámának eredményeként születtek meg az Aziz-, 33 **Asbeek** és **Sanchez Morcillo-ítéletek**.³⁵ Ezekben az ítéletekben egyértelművé vált, hogy **a 93/13/EGK irányelv alkalmazásának alapjogvédelmi következményei lehetnek**. A 2014 szeptemberében meghozott **Monika Kušionová-ítéletben**³⁶ pedig egyértelműen fogalmaz a Bíróság egy jelzálogjoggal biztosított hitelszerződés tisztességtelenségének vizsgálata során: **a család otthonának elvesztése nem csupán súlyosan sérti a fogyasztók jogait, hanem annak családtagjait is rendkívül nehéz helyzetbe hozza**. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítéletére hivatkozva az EuB is elismerte ebben az ítéletében, hogy **a lakás elvesztése a legsúlyosabb korlátozás és az ezzel fenyegetett személynek képesnek kell lennie arra, hogy felülvizsgálta ezen intézkedés (árverés) arányosságát**. Az Alapjogi Charta 7. cikke³⁷ ugyanis a lakóhely (otthon) tiszteletben tartásához való jogot is biztosítja a fogyasztónak, a 47. cikkbe foglalt hatékony bírósági felülvizsgálathoz való jogon 38. kívül. **Ezzel a cikkel pedig ellentétes egy olyan nemzeti szabályozási rendszer, amelyben a nemzeti bíró nem vizsgálhatja felül a szerződés tisztességtelenségét, mert a végrehajtási eljárás felfüggesztésére nincs reális lehetőség. Ezt az ítéletet jelentősége miatt hosszabban is elemezzük.**

A tényállás szerint a felperes fogyasztói hitelszerződést kötött, amelynek biztosítékaként a lakhelyül szolgáló családi házra ingatlan jelzálogjogot alapítottak. A szerződés semmisségének megállapítása iránti perben az eperjesi regionális bíróság a kölcsönszerződési részben, a jelzálogjog alapításáról rendelkező részt teljes egészében tisztességtelennek minősítette. A szerződés szerint a hitelező a biztosítékból kielégítést nyerhet bíróságon kívüli végrehajtással. A kérdést előterjesztő bíróság ezen utóbbi szerződési feltétel tisztességtelenségére vonatkozó értelmezési kérdést tett fel az EuB-nek. A nemzeti bíróság szerint ez a feltétel lehetővé teszi, hogy a hitelező a szerződési feltételek bíróság által történő vizsgálata nélkül a fogyasztó tulajdonában lévő, biztosítékul szolgáló ingatlanra vonatkozóan végrehajtást kezdeményezzen annak ellenére, hogy a felek között a szerződési feltétel tisztességtelenségét illetően vita áll fenn.

A nemzeti bíróság érvelése szerint a szlovák jog által lehetővé tett bíróságon kívüli végrehajtással elkerülhető, hogy a bíróság hivatalból vizsgálja a felek között fennálló jogvitában a szerződési feltételek tisztességtelenségét. A nemzeti bíró értelmezési kérdése láthatóan a szlovák jognak a 93/13/EGK irányelvvel való összeegyeztelhetőségére irányul. Az eperjesi regionális bíróság kérdésében külön utalt arra, hogy az irányelvet az Európai Unió Alapjogi Chartájának fényében kell-e értelmezni.

Az EuB ítéletében a pontatlanul és hiányosan feltett kérdések megválaszolását nem utasította el, hanem a következőképpen fogalmazta át: A a Charta 38. és 47. cikkére tekintettel a 93/13/EK irányelv rendelkezéseit úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi, hogy valamely - adott esetben tisztességtelen szerződési feltételeken alapuló - követelést a fogyasztó által biztosítékul adott ingatlant terhelő biztosíték bíróságon kívüli érvényesítése útján elégtűsenek ki. A Charta 38. cikke arról rendelkezik, hogy az Unió politikáiban biztosítani kell a fogyasztók védelmének magas szintjét, a 47. cikk pedig a hatékony jogorvoslatához való jogról szól.

Az EuB értelmezését a szövegű értelmezéssel kezdte, miszerint a felhívott irányelv egyáltalán nem tartalmaz utalást a biztosítékok érvényesítésével kapcsolatban, azonban az ítéletének végén teleologikus értelmezéssel mégis arra a végkövetkeztetésre jut, hogy az uniós jogban van válasz a nemzeti bíróság által feltett kérdésre. Állandó ítélkezési gyakorlata szerint Megjegyzés [55]: *Howyan korábban írtam, javasolom megfontolni egy olyan rövid magyarázat beekelését ide, amely közvetlen kapcsolatot teremt a tanulmány címe (illetve a különböző fogyasztó-képek) és az ítélet releváns mondanai között. Azaz: kit véd az ítélet: a racionális vagy a gyenge fogyasztót?, a gyengeség miből fakadhat az adott esetben? a jogorvoslat vagy jogvédelem szintjei tekintetében miért lehet jelentősége a fogyasztói képeknek? az egyenértékűség és tényleges érvényesülés elve irányadó azon nemzeti végrehajtási szabályokra, amelyek elvben az eljárási autonómia elve alapján tagállami hatáskörbe tartoznak...."*

A hatékony és visszatartó erő kérdésében elfogadhatónak minősült az az érv, hogy a nemzeti bíróság ideiglenes intézkedéssel megtilthatja a végrehajtás lefolytatását. **Egy időközben a szlovák állam által megvalósított jogszabály-módosítás eredményeként pedig a bíróságoknak joguk van az értékesítések megsemmisítésére és a pusztá pénzbeli kompenzáción kívül az in integrum restitutio-ra**. A szankció arányosságát illetően figyelembe kell venni, hogy az árverés tárgya egy család lakhelyül szolgáló ingatlan. **Az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlata szerint a lakóhelyül szolgáló lakás elvesztése a lakóhely tiszteletben tartásához való jog legsúlyosabb megsértése, a jogsértés kockázatának kitétt személynek pedig képesnek kell lennie arra, hogy felülvizsgálta ezen intézkedés arányosságát**⁴⁰. **Emellett az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. cikke alapján is védelemben részesül az otthonhoz való jogot. Az EuB értelmezésében a család otthonának elvesztése nem csupán súlyosan sérti a fogyasztók jogait, hanem az érintett fogyasztó családját is rendkívül nehéz helyzetbe hozza**. Az EuB az Aziz- ítéletben már olyan kötelezettséget telepített a nemzeti bíróságokra, hogy ideiglenes intézkedéssel kell védeni a fogyasztókat, amely alapján a jelzálogjog érvényesítése iránti jogellenes végrehajtási eljárás felfüggesztésének vagy megszüntetésének van helye. **Az Aziz-ügyben a Bíróság még nem utalt kifejezetten az otthonhoz való alapjogra ítéletében, hanem csak a hatékony bírói jogorvoslat elvére, de impliciten az alapjogi védelem már itt is az indokolás értelmét adja**. A Monika Kušionová ítélet szövegéből az körvonalazódik, hogy az ideiglenes intézkedés lehetőségét tartalmazó szlovák jog megfelel az EuB által az Aziz-ítéletben és Sanchez Morcillo-ítéletben felállított alapjogi követelménynek. A tisztességtelenség hivatalból történő vizsgálatának kötelezettsége tehát igen komoly következményekkel jár. **A tagállami jogrendszernek a fogyasztói igényérvényesítést szabályozó előírásai nem járhatnak az a következménnyel, hogy a fogyasztó ügye nem juthat el egy olyan bírósághoz, amely már köteles hivatalból is észlelni a szerződési kikötés tisztességtelenségét**. Ez már a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogorvoslat sérelmét jelentené. **Ez az alapjogi korlát pedig még szigorúbb, ha a szerződés a személy otthonhoz való jogát vonja el**.

A tagállamok eljárási autonómiájára vonatkozóan a fogyasztóvédelmi magánjogban meghozott ítéleteket tekintve ez az első, amely nem tekinti ellentétesnek a nemzeti jogérvényesítési rendszert a hivatalból történő vizsgálat, a hatékony bírói jogvédelem és az otthonhoz való jog szempontjából.⁴¹ Ezt az aspektust értelmezi tovább az EuB a 2015. október 1-én meghozott, magyar vonatkozású ERSTE Bank ügyben is,⁴² amelyben a Fővárosi Törvényszék azon értelmezési kérdését válaszolta meg, hogy közjegyzői közokiratba foglalt fogyasztói szerződések esetén a közjegyző köteles-e az uniós jog alapján a végrehajtási záradékkal történő ellátás szakaszában is vizsgálni a szerződés tisztességtelen kikötéseit. ⁴³ A Bíróság idén októberben nemmel válaszolt a kérdésre, tehát a magyar jogi megoldást az irányelvvel „összhangban állónak” találta. A fent említett irányelv a Bíróság értelmezésében⁴⁴ a fogyasztói szerződések tisztességtelenségének hivatalból vizsgálatát írja elő a nemzeti bíróságok számára, ami igen komolyan korlátozza a tagállamok eljárási autonómiáját. Az ERSTE Bank ügy „tétje” tehát elméleti szinten az volt, hogy a tagállamoknak megmarad-e az eljárási autonómiájuk olyan szabályozás hatályban tartására, amely szerint a közokiratok végrehajtási záradékkal történő ellátása során a közjegyzőnek nem kell vizsgálnia a fogyasztói szerződés tisztességtelen jellegét. Az észrevételt tevő Bizottság amellet érvelt, hogy a hivatalból való vizsgálat kötelezettségét a közjegyzőkre is alkalmazni kell és a magyar szabályozás a Banif Plus Bank Zrt. ügyben hozott ítélet⁴⁵ alapján nem összeegyeztethető az uniós joggal. **Ezzel szemben a magyar állam sikerrel védekezett amellet, hogy a közjegyzői nemperes eljárás peres eljárássá alakítható, amelyben a bírót már terheli az uniós jog alapján fennálló kötelezettsége a tisztességtelen kikötések vizsgálatára.**

http://real.mtak.hu/73111/1/versenyukor_velemenyezresre_2016_05.pdf

(A régi pp alapján legalább az illetékeljegyzési jog az ügyfél részére járt. Az új pp esetén azonban az öregségi nyugdíjminimum már olyan alacsony küszöb, illetve a bírói szubjektívizmus olyan körülmény lehet, mely ténylegesen sértheti a hatékony bírói jogvédelemhez jutás lehetőségét...erre is kellene egy EDE..?)

Yves Bot főtanácsos C-614/14. sz. ügy Atanas Ognyanov indítványában lévő indokolása

38. Az Emberi Jogok Európai Bírósága – amikor az egyik tagállamot elítélte amiatt, mert az egyik nemzeti bíróság **nem indokolta meg kellően** az előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság részére történő előterjesztésének megtagadását – a **Dhahbi kontra Olaszország** ítéletben¹³ a már megszilárdult ítélkezési gyakorlattal összhangban kiemelte e mechanizmus fontosságát Európában, és véglegesen megerősítette azt, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a nemzeti bíróság hatáskörének szerves részét képezi oly mértékben, hogy **ez a bíróság nem gyakorolhatja ezt a hatáskört önkényesen, a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének kockázatával.**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:62014CC0614>

[11] Előzetes döntéshozatal iránti indítvány

Miután beadványomban tisztáztam, hogy az ügyvédi kamara az EUMSZ 267. cikke értelmében jogosult előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordulni az EUB felé, az alábbi kérdés feltételét indítványozom:

Ellentétesnek minősül-e az Európai Parlament és Tanács 2019/1937. irányelvében kimondott jogvédelemmel az, hogy az ügyvédi kamara hatáskörét állapítja meg az ENSZ megállapodásban rögzített immunitással érintett ügyvédi beadvány tartalmát úgy tegyék fegyelmi eljárás tárgyává, hogy

- a) annak vizsgálatára az ügyvédi kamara hatáskörrel nem bír,
- b) nem biztosítja az uniós jog megsértését bejelentő ügyvéd fokozott védelmét,
- c) megfosztja az ügyvéd által képviselt fogyasztót a 93/13/EGK tanácsi irányelvben biztosított jogok érvényesítésének hatékony lehetőségétől

azzal, hogy a kamarai fegyelmi eljárás önmagában dermesztő hatást vált ki az eljárás alá vont ügyvéd felé ügyvédi eljárásának terjedelme, kritikai szintje kapcsán.

Az EUB Vasvári-ügyben hozott ítélete kimondta:

- 42 A kérdést előterjesztő bíróság szerint, bár a Kúria ítélete az előzetes döntéshozatal iránti eredeti kérelem törvénysértő jellegének megállapítására szorítkozik, anélkül hogy magát az előzetes döntéshozatalra utaló határozatot hatályon kívül helyezné, a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat alapján hozott **határozat alapvető hatással lesz az alsóbb fokú bíróságok későbbi ítélkezési gyakorlatára, mivel e jogorvoslat célja a nemzeti ítélkezési gyakorlat egységesítése. Ennélfogva fennáll annak a veszélye, hogy a Kúria ítélete a jövőben dermesztő hatást vált ki az alsóbb fokú bíróságok bírái körében, akik az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel kívánának fordulni a Bírósághoz.**
- 46 Ezenkívül a Kúria ítélete azon nemzeti ítélkezési gyakorlatra támaszkodik, amely szerint a magyar jognak az uniós joggal való összeegyeztethetősége nem képezheti előzetes döntéshozatali eljárás tárgyát. Ez az ítélkezési gyakorlat ellentétes az uniós jog elsőbbségének elvével és a Bíróság ítélkezési gyakorlatával.
- 47 **A kérdést előterjesztő bíró hozzáteszi, hogy 2019. október 25-én a Fővárosi Törvényszék elnöke a Kúria ítéletében szereplő indokok szó szerinti átvételével fegyelmi eljárást kezdeményezett vele szemben.**
- 52 A kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatal iránti kiegészítő kérelmében azt kérte, hogy a Bíróság az ügyet a Bíróság eljárási szabályzatának 105. cikke alapján gyorsított eljárásban bírálja el. E kérelem alátámasztása érdekében arra hivatkozik, hogy a gyorsított eljárás megindítása különösen azon tény alapján indokolt, hogy **a Kúria ítélete és a vele szemben indított fegyelmi eljárás rendkívül negatív, dermesztő hatás kiváltására alkalmas, amely Magyarországon kihatással lehet minden jövőbeli, az EUMSZ 267. cikk szerinti előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló határozatra.**

Az EUB C-932/19. és C-705/21. sz. alatti ítélete az eljárás alá vont ügyvéd aggályai azonnali és közvetlen anyagi jogi hatályával alátámasztotta.

Baka-ügyben hozott EJEB ítélet részlet:

„136. A Magyar Helsinki Bizottság, a Társaság a Szabadságjogokért és az Eötvös Károly Intézet a Bíróság Tanácsa előtt megjegyezte, hogy jelen ügy kiemelkedő példája annak, **hogy az egyén alapvető jogainak megsértése hogyan fonódik egybe a jogállamiságot fenyegető folyamatokkal.** Véleményük szerint ez az eset a fékek és ellensúlyok rendszerének gyengülését mutató általános magatartássorozatának része, amire az utóbbi években Magyarországon sor került. Olyan további jogszabályi lépésekre hivatkoztak, amelyeknek célja az egyes állami tisztviselők, különösen a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettese, korai felmentése volt, akinek alkotmányjogi panaszát az Alkotmánybíróság megvizsgálta. Az említett harmadik felek egyéb olyan jogszabályokra is utaltak, amelyek egyénekre, visszaható hatályú jogszabályokra és a bírói hatalom függetlenségét fenyegető egyéb jogi intézkedésekre vonatkoztak. Azt állították, hogy ezt az esetet a magyarországi események általános keretében, a jogállamiság fontosságát és a bírói hatalom függetlenségét figyelembe véve kell megvizsgálni. Az egyénekre vonatkozó jogszabályok széles körben elterjedt használata a bírósági felülvizsgálatok köréből számos jelentős ügyet távolíthat el. **A bíróságnak ezért a "látszat mögött" kell kutakodnia, és ezen jogszabályok valódi okát megvizsgálni, valamint azoknak az egyén Egyezménybe foglalt jogaira gyakorolt hatását.**”

Helsinki Bizottság:

A korábbiaknál is erősebb döntésben vonta felelősségre az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága a magyar államot azért, mert 2016 óta nem hajtja végre a Baka kontra Magyarország ügyben hozott strasbourgi ítéletet. **A Miniszteri Bizottság döntése újabb erőteljes jelzés arról, hogy nem biztosított a magyar bírák függetlensége és véleménynyilvánítási szabadsága.**

Fokozatot váltott, és a korábbiaknál is erősebb döntést, ún. ideiglenes határozatot (interim resolution) hozott a Baka-ügyben múlt héten az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága, amely a strasbourgi ítéletek végrehajtását ellenőrzi. A testület azt vizsgálja, hogy a magyar kormány milyen lépéseket tett az Emberi Jogok Európai Bírósága által 2016-ban hozott ítélet végrehajtása érdekében. **Hat éve azt állapították meg, hogy Baka András főbíróért menesztették idő előtt, személyre szabott jogalkotással a tisztségéből, mert szakmai minőségében nyilvánosan kritizált bizonyos, a bíróságok függetlenségét veszélyeztető lépéseket.** Ez a strasbourgi bíróság szerint nemcsak Baka András tisztességes eljáráshoz való jogát és véleménynyilvánítási szabadságát sértette, hanem félelmet és „dermesztő hatást” (chilling effect) keltett a magyar bírák között is, és eltántoríthatta őket attól, hogy **szakmai véleményüket nyilvánosan kifejezzék.**

<https://helsinki.hu/elfogyott-az-europa-tanacs-turelme-a-baka-ugyben/>

A fenti megállapítások immár „transzverzálisan” is érvényesek, mert a bíróságok függetlenségét veszélyeztető lépések a C-51/17 ítélet Naranjo ügyre hivatkozása alapján a DH törvények, és azok céljának elérésére kimunkált ítélkezési gyakorlat és pje-k, nem csak a 93/13 EGK hanem az azokkal kölcsönhatásban lévő rokon Irányelvek és az Európai Parlament és a Tanács 2019/1937 (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló irányelve, valamint ezekkel összefüggésben a közvetlen hatályú EUSZ 19. cikk, valamint a Charta 47. és 38. cikkeit is közvetlenül érintik.

Ez az irányelv tiszteletben tartja a különösen a Chartában – különösen annak 11. cikkében – elismert alapvető jogokat és alapelveket. Ennek megfelelően ezt az irányelvet az említett jogokkal és alapelvekkel összhangban kell végrehajtani, biztosítva többek között **a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságát, a személyes adatok védelméhez való jogot, a vállalkozás szabadságát, a magas szintű fogyasztóvédelemhez való jogot, az emberi egészség magas szintű védelméhez való jogot, a magas szintű környezetvédelemhez való jogot, a megfelelő ügyintézéshez való jogot, a hatékony jogorvoslathoz való jogot és a védelemhez való jogot.**

A 2019/1937 Irányelvben szereplő, így megalkotott önálló uniós fogalom tartalma alapján ugyan egy speciális helyzetben, de lényegében megfelel az eljáró ügyvéd a „bejelentő személy” fogalmának, aki olyan természetes személy, aki munkavégzéssel kapcsolatos tevékenységével összefüggésben szerezte meg a jogsértésre vonatkozó információt, és ezt a bíróságok és a kamara felé is folyamatosan jelzi. A nyilvánosságra hozott információk köre pedig pontosan ezen uniós fogyasztóvédelmi tartalmú jogi kérdésekre vonatkozik, így az valójában közérdekű céllal, egy közrendi jogszabályok rangjával bíró „az integráció motorjának” tartott uniós szakpolitikai rezsím megsértésének valós tényére hívja fel a figyelmet.

Annak ellenére, hogy az Irányelv alapján a bejelentő személyeket a megtorlás **valamennyi formájával szemben védelemben kell részesíteni**, függetlenül attól, hogy az közvetlen vagy közvetett. A bejelentő személyek számára a velük szemben alkalmazott megtorló intézkedések vitatásával kapcsolatos bírósági eljárás során **jelentős költséget jelenthetnek a bírságok, büntetések és egyéb kiadások, melyek**

kumulálódhatnak, különösen olyan esetben, ha ezen eljárásokat és fegyelmi indításokat a bírók a kamarák vagy ügyészség hallgatólagos vagy közvetlen támogatásával „nemzethy sport”-ként űzik. Ehhez társul a hatalmas hasznos és alkotó energiát felemésztő folyamatos „készenlét”, stressz, mely hosszabb távon egészségügyi tünetekhez és pályaelhagyáshoz vezethet.

Miközben az Irányelv alapján éppen az érintett személy jogait kell védelemnek megilletnie a jó hírnév megsértése, valamint más negatív következmények elkerülése érdekében. Az érintett személy védelemhez és jogorvoslathoz való jogának továbbá a Charta 47. és 48. cikkében foglaltaknak megfelelően a bejelentést követő eljárás **valamennyi szakaszában teljeskörűen érvényesülnie kell. Különös figyelemmel arra, hogy ez az irányelv tiszteletben tartja a különösen a Chartában – különösen annak 11. cikkében – elismert alapvető jogokat és alapelveket.** Ennek megfelelően a megtorlás elleni irányelvet az említett jogokkal és alapelvekkel összhangban kell végrehajtani, biztosítva többek között **a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságát, a személyes adatok védelméhez való jogot, a vállalkozás szabadságát, a magas szintű fogyasztóvédelemhez való jogot, az emberi egészség magas szintű védelméhez való jogot, a magas szintű környezetvédelemhez való jogot, a megfelelő ügyintézéshez való jogot, a hatékony jogorvoslathoz való jogot és a védelemhez való jogot.**

Pontosan azért, mert ezen irányelv deklarált célja, hogy meghatározott területeken javítsa az **uniós jog és szakpolitikák érvényesítését** olyan közös minimumszabályok megállapítása révén, amelyek az uniós jog megsértését bejelentő személyek magas szintű védelméről rendelkeznek. Ráadásul ezen szakpolitikák közül is külön nevesített **a fogyasztóvédelem.**

A megtorlás tilalma alá esik **bármely fegyelmi intézkedés, megrovás vagy egyéb büntetés kiszabása, beleértve a pénzbüntetést is.** A tagállamok számára ráadásul kötelezően előírt cél, hogy megteszik az ahhoz szükséges különös intézkedéseket, hogy biztosított legyen a 4. cikkben említett személyek védelme a megtorlással szemben.

Nyilvánvaló, hogy ilyen körülmények mellett a jogi képviselő felé egy ilyen eljárás kifejezetten a dermesztő hatás elérését célozza, hogy a jövőre nézve gyakoroljon öncenzúrát és elrettentő hatás érvényesüljön acélból, hogy a bíróságok pártatlansága és függetlensége hamis illúziója megmaradjon, de senki ne merjen „kutakodni” a látszat mögött.

Az EUB un. Republika-ügyben hozott ítélete is hivatkozik arra, hogy a bíróságok függetlensége, pártatlansága követelménye és az az elvárás, hogy a felektől **egyenlő távolságot tudjanak tartani** a bírói függetlenség lényeges jellemzője, mert a bíróknak is elegendő védelmet kell élvezniük a felmentéssel szemben, a megfelelő módon indokolt eseteket kivéve, úgyszintén **pénzügyi autonómiát kell élvezniük a végrehajtó és a jogalkotó hatalommal szemben,** emellett nemcsak az utasításokban megnyilvánuló bármely közvetlen befolyás, hanem az olyan

közvetettebb befolyás kizárását is el kell érni, amely hatással lehet az érintett bírák határozataira.

Teljesen egyértelmű, hogy ez távolságtartás a szakma rangjához és jelentőségéhez képest relatíve alacsony fizetések mellett, vagy éppen ezért az előttük a fogyasztóvédelmi perekben félként eljáró hitelezőktől felvett, maguk által is havi rendszerességgel törlesztett VIP hitelek mellett nem valósulhat meg. Mint ahogy az sem, hogy ilyen körülmények mellett akár már az érdekeltek kinevezését követően a jogalanyokban ne merüljön fel jogos kétség az érintett bírák külső tényezők általi befolyásolhatatlanságát, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában fennálló semlegességét illetően, és ennek érdekében különösen az lenne szükséges, hogy az említett feltételeket és szabályokat úgy alakítsák ki, hogy azok megfeleljenek a fent idézett követelményeknek.

Úgyszintén a többszintű nyomásgyakorlás is egyértelműsíthető olyan esetben, amikor utólagos ad hoc jogalkotással a kétharmados jogalkotó, a perekben félként megjelenő Bankszövetség hitelintézeti tagjaival megállapodik egy törvényi kiigazító rendszer keretében történő „forintosításról”, mely tartalmilag az EUB ítéletek hatálya korlátozását illetve kizárását jelenti, a DH törvények célja elérését a releváns EUB ítéletekkel és az Irányelv jogilag kötelező erővel bíró céljával (eredménykötelezettség) szemben a legfőbb bírói szerv, a Kúria pedig direkt e célra kidolgozott ítélkezési gyakorlattal vagy pje-k útján ösztönzi.

A nyomásgyakorlás minősített esete, amikor egy hitelezői lobby elvárása és pénzügyi érdekei utólag megalkotott jogszabályok formájában jelenik meg a jogalkalmazók számára. Látható, hogy a DH törvények elfogadása közvetetten hatással volt és van más ágazati jogszabályokra is. A közjegyzők jogállására vonatkozó törvény 2009-ben kvázi előkészítette a közjegyzői hivatás DH „kompatibilissé” tételét, mert a közjegyzők már nem kötelesek a tisztességtelen feltételek vizsgálatára, ám 3x hasznot remélhetnek azzal, hogy közreműködésük blanketta-szerződések százezreiben egy ászf-volt, ennek a deregulációnak az eredője pedig egyértelműen a jogalanyok uniós jogainak meggyengítését, az egyenértékűség és teljes érvényesülés elve akadályozását, és a hatékony jogorvoslat elnehezítését célozza. Úgyszintén az új pp hatályba lépése sokkolta a jogásztársadalmat, a DH törvények rendszere és különleges eljárási rendje pedig lehetetlenné teszi, hogy a bíró minden következtetést le tudjon vonni a tisztességtelen feltétel észlelése után, és hatékony jogorvoslatot csak a tagállami jog félretétele árán tudna nyújtani.

Az, hogy a DH törvények megalkotása egy erre épülő szűk kör gazdasági érdekeit szolgálta tömegek szociális katasztrófája árán, és az erre kiépült lobby a legmagasabb kormányzati körökig nyúlik, a végrehajtói kar jelen hatalmas korrupciós botránya kapcsán nyilvánosságra került döbbenetes részletek is bizonyítják, mint ahogy azt is, hogy bennfentes végrehajtói vezető nyíltan bírók kirúgását kezdeményezte egy bírósági vezetőnél, de végrehajtói praxisok és jogszabályok lobby vásárlásától és az egyetemeken vizsgák alóli mentesítések „arra érdemesek számára” intézésétől sem riadt vissza, mégpedig a megjelent anyagok alapján ez „business as usual” kategóriaként tűnnek fel. Az uniós jog hatálya

korlátozása, felülírása tehát egy erre kiépült, a jogászai hivatásrend jelentős részét képviselő privilegizált réteg (politikusok, hitelezők, bankjogászok, közjegyzők, végrehajtók) kifejezett gazdasági érdekévé vált, ilyen körülmények és ekkora nyomás mellett logikus, hogy a bíróságok integritása sérül, a dermedt hatás megjelenése pedig elkerülhetetlen.

C-817/21. sz. R. I. kontra Inspecția Judiciară, N. L. indítvány

39. A Bíróság azt is megállapította, hogy mivel a fegyelmi vizsgálat megindításának lehetősége nyomást gyakorolhat azokra, akiknek egy jogvitában határozatot kell hozniuk, elengedhetetlen, hogy a vizsgálatok lefolytatására és a fegyelmi eljárás megindítására hatáskörrel rendelkező szerv objektív módon és pártatlanul járjon el feladatainak teljesítése során, valamint hogy e célból semmiféle közvetlen vagy közvetett külső befolyás ne érje.⁽³²⁾ **A fegyelmi rendszer nem téríthető el a jogszabály szerinti céljától.**⁽³³⁾

40. A bírák függetlenségének biztosítása érdekében a Bíróság ítélezési gyakorlata hangsúlyozza az azon bírák részére nyújtott garanciákat, akikkel szemben vizsgálat, illetve fegyelmi eljárás indult. **Az objektivitás és a pártatlanság ugyanazon garanciái érvényesek, függetlenül attól, hogy fegyelmi eljárás folyik-e a bíróval szemben, vagy – a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő ügyszemléhez hasonlóan – a bírakkal vagy ügyészekkel szembeni panaszokat elutasítják-e, és nem indítanak fegyelmi vizsgálatot és eljárást. E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy ezek a garanciák biztosítják, hogy a megmaradjon az a demokratikus társadalomban elengedhetetlenül fontos közzvélekedés, hogy az igazságszolgáltatás független és pártatlan.** A közbizalom aláásása fegyelmi vizsgálatok és eljárások szakszerűtlen vagy elfogult lefolytatásával – a felperes állításai szerint – az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése értelmében a hatékony jogvédelem tényleges megtagadását eredményezheti az uniós jog hatálya alá tartozó területeken.⁽³⁴⁾

43. A felperes és a Bizottság úgy véli, hogy az, hogy a román kormány 2018-ban a rendes kinevezési eljárást figyelmen kívül hagyva ideiglenesen meghosszabbította a vezető felügyelő kinevezését,⁽⁴⁰⁾ kétségeket ébresztett azzal kapcsolatban, hogy az igazságügyi felügyelet jogköreit és feladatait a bírák és ügyészek tevékenységével kapcsolatos nyomásgyakorlás, illetve az e tevékenység feletti politikai ellenőrzés eszközeként használják.⁽⁴¹⁾ **A jelen eljárásban tehát figyelembe kellene venni a kinevezés e meghosszabbítását.**

49. Tekintettel a vezető felügyelő kiterjedt hatáskörére, az igazságügyi felügyeleten belüli meghatározó szerepére, valamint az e hatáskör nem megfelelő gyakorlásának visszaszorítására szolgáló belső mechanizmus hiányára,⁽⁴⁸⁾ az igazságügyi felügyeletnek⁽⁴⁹⁾ **a vezető felügyelővel szemben benyújtott fegyelmi panaszokat a lehető legnagyobb szakszerűséggel és pártatlansággal kell kezelnie annak érdekében, hogy az e szervbe és az igazságszolgáltatás egészébe vetett közbizalom biztosítva legyen.**

51. A 2018. október 4-i 234/2018. sz. törvény⁽⁵³⁾ (a továbbiakban: 234/2018. sz. törvény) elfogadását megelőzően a legfelsőbb igazságszolgáltatási tanács a vezető felügyelőt és a vezetőfelügyelő-helyettest is hasonló eljárás keretében nevezte ki, és a vezetőfelügyelő-helyettes megbízatása független volt a vezető felügyelő megbízatásától. A kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálat függvényében úgy tűnik, hogy a 234/2018. sz. törvény elfogadása óta az igazságügyi felügyelet vezetőfelügyelő-helyettesét a vezető felügyelő saját hatáskörében nevezi ki, megbízatása a vezető felügyelő megbízatásától függ, és azzal egybeesik.⁽⁵⁴⁾ Az igazságügyi felügyeletre irányadó törvények és rendeletek a fegyelmi eljárás útján történő felülvizsgálaton kívül nem rendelkeznek semmilyen belső mechanizmusról a vezető felügyelő kiterjedt hatáskörének nem megfelelő gyakorlásával kapcsolatos állítások felülvizsgálatára. Mindezen körülményeket figyelembe véve úgy vélem, hogy a 234/2018. sz. törvény komolyan **alááshatja azt a közzvélekedést, hogy a vezetőfelügyelő-helyettes objektív és pártatlan módon felügyelheti a vezető felügyelővel szembeni panaszokkal kapcsolatos fegyelmi vizsgálatokat és eljárásokat.** A 234/2018. sz. törvény elfogadása tehát úgy tűnik, hogy a jogállamiság védelme tekintetében visszalépést jelent Romániában.

52. A 234/2018. sz. törvény szerint az igazságügyi felügyelet vezető felügyelőjének és vezetőfelügyelő-helyettesének pályafutása összefonódik. A vezetőfelügyelő-helyettes azon kötelezettsége ellenére, hogy független és pártatlan módon járjon el, úgy tűnhet, hogy személyes érdeke fűződik a vezető felügyelővel szembeni fegyelmi vizsgálatok és/vagy eljárások eredményéhez. Nyilvánvaló továbbá, hogy az igazságügyi felügyelet valamennyi igazságügyi felügyelője a vezető felügyelőnek van alárendelve, és az előmenetelük attól függ, hogy ki tölti be ezt a tisztséget.⁽⁵⁵⁾ Ez alááshatja azt a közvélekedést, hogy az igazságügyi felügyelők a vezető felügyelővel szembeni panaszokat szakszerűen és pártatlanul vizsgálják.

A Bíróság 2023. május 11-i R.I. vs Ispectia Judiciara ügy C-817/21. sz. alatti ítélete

58 *A kérdést előterjesztő bíróságnak kell majd végső soron határozatot hoznia erről a kérdéstről az e célból szükséges értékelések elvégzését követően. Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy az EUMSZ 267. cikk keretében a Bíróság csak arra jogosult, hogy a Szerződések és az európai uniós intézmények által alkotott aktusok értelmezéséről döntsön, arra viszont nem, hogy az uniós jog szabályait egy meghatározott ügyre alkalmazza. Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében azonban a Bíróság az EUMSZ 267. cikkel bevezetett igazságügyi együttműködés keretében – az iratokban fellelhető tényekből kiindulva – megadhatja a nemzeti bíróságnak az uniós jog értelmezésének azokat az elemeit, amelyek valamely uniós jogi rendelkezés hatásainak értékelése során részére hasznosak lehetnek (lásd analógia útján: 2021. május 18-i Asociația „Forumul Judecătorilor din România” és társai ítélet, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 és C-397/19, EU:C:2021:393, 201. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).*

73 A fenti megfontolásokra tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUSZ 2. cikket és az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését a 2006/928 határozattal összefüggésben akként kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás,

- amely a bírakkal és ügyészekkel szembeni vizsgálatok és fegyelmi eljárások lefolytatására hatáskörrel rendelkező szerv vezetőjére olyan rendeleti és egyedi aktusok elfogadására vonatkozó hatáskört ruház, amelyek többek között e szerv szervezeti felépítésére, alkalmazottainak kiválasztására, értékelésére, feladatteljesítésére vagy a vezetőhelyettes kinevezésére vonatkoznak,
- miközben kizárólag ezen alkalmazottak és e vezetőhelyettes hatáskörébe tartozik az e vezetővel szembeni fegyelmi vizsgálat lefolytatása, valamint a szakmai előmenetelük nagymértékben e vezető határozataitól függ, továbbá e vezetőhelyettes megbízatása ugyanezen vezető megbízatásával egyidejűleg szűnik meg,

amennyiben e szabályozást nem úgy alakították ki, hogy az a jogalanyokban semmilyen jogos kétséget ne keltsen e szerv előjogainak és feladatainak olyan alkalmazását illetően, amely az e bírák és ügyészek tevékenységére történő nyomásgyakorláshoz vagy e tevékenység politikai ellenőrzéséhez szolgál eszközkül.

A Bíróság 2021. május 18-i C-83/19., C-127/19., C-195/19., C-291/19., C-355/19. és C-397/19. sz. egyesített ügyekben hozott ítélete

190 **Ennek keretében, amint azt az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése előírja, a tagállamoknak meg kell teremteniük azokat a jogorvoslati lehetőségeket és eljárásokat, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a jogalanyok hatékony bírói jogvédelemhez való joga tiszteletben tartásának biztosításához szükségesek.** Amint az az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, a jogalanyok uniós jogból eredő jogai hatékony bírói védelmének elve, amelyre az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése utal, a tagállamok közös alkotmányos hagyományain nyugvó uniós jogi alapelv, amelyet rögzít a Rómában 1950. november

4-én aláírt, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (kihirdette: az 1993. évi XXXI. tv.) 6. és 13. cikke, és amelyet jelenleg a Charta 47. cikke is megerősít (2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bírának kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 109. és 110. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 191 **Ebből következik, hogy minden tagállamnak biztosítania kell, hogy jogorvoslati rendszerében, az uniós jog által szabályozott területeken az uniós jog értelmében vett „bíróságnak” minősülő fórumok teljesítik a hatékony bírói jogvédelem követelményeit** (2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 37. pont; 2018. július 25-i Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai] ítélet, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 52. pont).
- 192 Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének tárgyi hatályát illetően emlékeztetni kell arra, hogy ez a rendelkezés „az uniós jog által szabályozott területekre” vonatkozik, függetlenül attól a helyzettől, amelyben e jogot a tagállamok a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében végrehajtják (2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bírának kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 111. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 193 **Az alapeljárásban szóban forgókhöz hasonló nemzeti szabályozások a bírói kar egészére, ekként pedig a rendes bíróságok azon bíraira is vonatkoznak, akiknek e minőségükben az uniós jog alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatos kérdésekben kell határozatot hozniuk. Amennyiben ezen utóbbiak ily módon – az uniós jog értelmében vett „bíróságokként” – az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett, „az uniós jog által szabályozott területeken” a jogorvoslati lehetőségek román rendszerébe tartoznak, teljesíteniük kell a hatékony bírói jogvédelem követelményeit.**
- 194 **Emlékeztetni kell azonban arra, hogy annak biztosítása érdekében, hogy az e rendelkezésben megkövetelt hatékony bírói jogvédelmet nyújthassák azok a szervek, amelyeknek esetlegesen az uniós jog alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatos kérdésekben kell határozatot hozniuk, alapvető fontosságú e szervek függetlenségének védelme, amint azt a Charta 47. cikkének második bekezdése is megerősíti, amely a „független” bírósághoz való hozzáférést a hatékony jogorvoslatihoz való alapvető jog egyik követelményeként említi** (lásd ebben az értelemben: 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bírának kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 115. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 195 **A bíróságok függetlenségére vonatkozó e követelmény – amely a bírói hivatás velejárója – a hatékony bírói jogvédelemhez való jog és a tisztességes eljárásból eredő valamennyi joga védelmének biztosítása és a tagállamok EUSZ 2. cikkben felsorolt közös értékeinek, különösen pedig a jogállamiság értékének a megőrzése szempontjából. A hatalmi ágak szétválasztása elvének megfelelően, amely a jogállamiság működését jellemzi, a bíróságok függetlenségét biztosítani kell többek között a jogalkotó és a végrehajtó hatalommal szemben** (lásd ebben az értelemben: 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bírának kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 116. és 118. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 196 **Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az uniós jog alapján megkövetelt függetlenség és pártatlanság garanciái olyan szabályok meglétét igénylik, amelyek a jogalanyok számára biztosítják minden, a szóban forgó fórum külső tényezők általi befolyásolhatatlanságára, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában fennálló semlegességére vonatkozó jogos kétség kizárását** (lásd ebben az értelemben: 2006. szeptember 19-i **Wilson ítélet**, C-506/04, EU:C:2006:587, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bírának kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 117. pont; 2021. április 20-i Republika ítélet, C-896/19, EU:C:2021:311, 53. pont).

- 197 E tekintetben fontos, hogy a bírakat ne érje a függetlenségüket veszélyeztető külső beavatkozás vagy nyomás. A bírák jogállására, valamint hivatásuk gyakorlására alkalmazandó szabályoknak különösen lehetővé kell tenniük nemcsak az utasításokban megnyilvánuló bármely közvetlen befolyás kizárását, hanem az olyan közvetettebb befolyás kizárását is, amely hatással lehet az érintett bírák határozataira, továbbá ily módon a bírák függetlensége vagy pártatlansága látszata hiányának kizárását, amely sértheti azt a bizalmat, amelyet egy demokratikus társadalomban és jogállamban az igazságszolgáltatásnak az említett jogalanyokban keltenie kell (lásd ebben az értelemben: 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 119. és 139. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 198 Még konkrétabban: a fegyelmi rendszerre irányadó szabályokat illetően a függetlenség követelménye – az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően – **azt is feltételezi, hogy ez a rendszer tartalmazza az ahhoz szükséges garanciákat, hogy elkerülhető legyen annak veszélye, hogy ezt a rendszert a bírósági határozatok tartalmának politikai ellenőrzését szolgáló rendszerként alkalmazzák.** E tekintetben az olyan szabályok megalkotása, amelyek egyaránt meghatározzák – többek között – a fegyelmi vétségnek minősülő magatartásokat és a konkrétan alkalmazandó szankciókat, illetve amelyek egy független fórum olyan eljárását írják elő, amely maradéktalanul biztosítja a Charta 47. és 48. cikkében rögzített jogokat, különösen a védelemhez való jogot, továbbá amely szabályok biztosítják a fegyelmi testület határozatainak bíróság előtti megtámadhatóságát, az igazságszolgáltatás függetlenségének megőrzéséhez elengedhetetlen garanciáknak minősülnek (2018. július 25-i Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai] ítélet, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 67. pont; 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 77. pont; 2019. november 5-i Bizottság kontra Lengyelország [A rendes bíróságok függetlensége] ítélet, C-192/18, EU:C:2019:924, 114. pont).
- 199 Ezen túlmenően – amint arra a főtanácsnok a C-83/19., C-127/19., C-195/19., C-291/19. és C-355/19. sz. ügyre vonatkozó indítványának 268. pontjában lényegében rámutatott – **mivel a fegyelmi vizsgálat megindításának lehetőség már önmagában nyomást gyakorolhat azokra, akiknek egy jogvitában határozatot kell hozniuk, elengedhetetlen, hogy a vizsgálatok lefolytatására és a fegyelmi eljárás megindítására hatáskörrel rendelkező szerv objektív módon és pártatlanul járjon el feladatainak teljesítése során, valamint hogy e célból semmiféle külső befolyás ne érje.**
- 200 Ily módon – és mivel az ilyen szervnél vezető tisztséget betöltő személyek döntő befolyást gyakorolhatnak a szerv tevékenységére – az e tisztségekbe való kinevezésre irányuló eljárásokra vonatkozó szabályokat úgy kell kialakítani, amint arra a főtanácsnok a C-83/19., C-127/19., C-195/19., C-291/19. és C-355/19. sz. ügyre vonatkozó indítványának 269. pontjában lényegében rámutatott, hogy azok semmiféle jogos kétséget ne kelthessenek azt illetően, hogy az említett szerv jogköreit és feladatait az igazságszolgáltatási tevékenységgel kapcsolatos nyomásgyakorlás, illetve az e tevékenység feletti politikai ellenőrzés eszközeként használják.

Álláspontom szerint a kamrai fegyelmi eljárás pusztán ténye is uniós jogot sértő.

Jelen beadványomat a CCBE elnökének is megküldöm. A fegyelmi tanács unfair magatartása miatt nem tudok kontradiktórius jelleggel részt venni a tárgyaláson.

Tagyon, 2023. május 26.

Maradok tisztelettel: